Milliyet
ÇOCUK
31 Mart 1980 • Sayı: 13 • 20 Lira

Her hafta
Milliyet
ÇİZGİ-ROMAN
dergisi
armağan ediyoruz

TEMEL REİS

BİSİKLET

BU GÜN İYİ ŞEYLER OLACAK GİBİ GELİYOR BANA...
KAÇ AYDIR GELMESİNİ BEKLEDİĞİM BİR ARMAĞAN VAR...

TEMEL REİS SENİ ARIYOR!
ÇOK Mİ...

TEMEL SENİ ARIYORDU...
BİLİYORUM! BİLİYORUM!

TEMEL SANA SESLENİYORDU!
YAŞASIN!

TEMEL SENİ ARIYOR...
BİLİYORUM

BURADAYIM GELDİM!

ÇABUK YUKARI ÇIK DA ODANI TEMİZLE... ÇABUK OL!

SONRA KONTROL EDECEĞİM...
BEN DE BANA BİSİKLET ALDI SANDIM!

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

31 Mart 1980

1980 / Sayı 13 / Sıra 357

Sahibi:
Milliyet Yayın A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Yönetmeni:
ÜLKÜ TAMER

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:
GÜL ÖNET

Teknik Yönetmen:
MEHMET İLKORUR

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu
İstanbul

Abone ve Satış için Başvuru Adresi:
MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İstanbul

Abone Koşulları:
1 yıl: 1014 TL
6 ay: 507 TL
Uçakla:
1 yıl: 1092 TL
6 ay 546 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

Dizgi:
Milliyet Yayınları

Baskı:
Milliyet Ofset Tesisleri

Türkiye'de satış fiyatı:
20 TL
Kıbrıs'ta satış fiyatı:
25 TL

bizden size

BİR kaç hafta önce dergimizde, "Uçurtma Şenliği" adında bir yazı yayımlandı. Yazıda, okurlarımız 11 Mayıs 1980 günü düzenlenecek şenliğe çağrılıyorlardı. Hemen bir hafta sonra da, Nuri Ödekan ağabeyiniz, "Uçurtma Yapalım, Uçurtmayı Yaşatalım" adlı yazı dizisinde başlıca uçurtma tiplerini, nasıl yapılacaklarını teker teker öğretmeye başladı. 11 Mayıs günü iyice yaklaştığından Atila Alpöge ağabeyiniz bu haftadan başlayarak, sürekli bu şenlik hakkında yazılar yazacak.

ÖYKÜMÜZ Mümtaz Zeki Taşkın'dan: Elentrik Direkleri... "Taşkın Amca" olarak da dergimizde yazılarını okuduğunuz sanatçıyı artık hepiniz tanıyorsunuz. Onun sizler için yazdığı bu son öyküyü de ilgiyle okuyacağınıza inanıyoruz.

GEÇTİĞİMİZ aylarda Batı Afrika'daki Ekvator Gine'sinde beyaz bir goril yakalandı. Yerlilerin, "Kartopu" adını verdikleri bu şirin hayvan bir çocuğun boyundaydı. İlkönceleri hayli yabani olan bu yaratık, sonunda insanlara alıştı. Onlarla şakalaşmaya bile başladı. İç sayfalarımızda onun, seveceğinizi umduğumuz öyküsünü sunuyoruz.

GEÇEN sayımızda, "İp Oyunları" adlı yeni bir diziye başlayan Devrim Alpöge bu hafta, Balıklama Oyunu'nu tanıtıyor. Bu arada küçük yazarın sizlere iletmek istediği bir konuyu da aktarmadan geçmeyelim... Devrim Alpöge, yazıların yanındaki şekillerin çok önemli olduğunu, okurlarımızın bu oyunları yaparken şekilleri çok dikkatli izlemesi gerektiğini belirtti. Bizden söylemesi...

Beyaz goril, "Kartopu"

HALİT Kıvanç ağabeyinizin hazırladığı, "Olimpiyatlar", ünlü Fransız mizah ustası Goscinny'nin yazdığı, "Pıtırcık'ın Serüvenleri", kültür sayfalarımızla ve mini-posterimizle bir hafta daha sizlerleyiz.

Gelecek pazartesi, yeni bir sayıda buluşmak üzere hepinize güzel günler, başarılı çalışmalar dileriz.

OKURUN SESİ

● ÖZTAN YOSUN: Dergimizi çok beğeniyorum. "Armağanlı Sorular"a daha çok yer vermenizi rica ediyorum... *(11. sayımızdan başlayarak, bu köşemizde daha çok okura kitap armağan ediyoruz sevgili okurumuz...)*

● CANER BUDAK *(Aydın)*: Dergimizi severek okuyorum. Çeşitli ülkelerle ilgili bilgi ve harita yayımlarsanız sevinirim.

● MURAT VE BEGÜM KARDEŞLER *(Eskişehir)*: Biz iki kardeşiz. Dergimizi çok beğeniyor ve her hafta ilgiyle okuyoruz. Bizler için bu kadar güzel bir dergi hazırladığınız için çok teşekkür ederiz.

● NİHAN ŞAHİN: Derginizi uzun süredir izliyorum. Özellikle, "Pıtırcık'ın Serüvenleri", "Pembe Panter" ve "Temel Reis"i çok beğeniyorum.

● KEREM — KORAY KAYITMAZ *(İstanbul)*: Çocuk Dergisi'ni çok seviyorum. Yeni yarışmalar düzenlerseniz sevinirim.

UZAY ÇOCUKLARI TEMBELLER ADASI

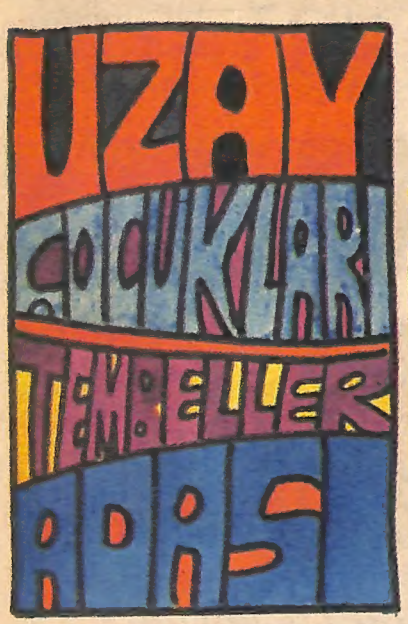

ÇOCUKLAR SİZİN BİLEK RADYOLARINIZ NEREDE?

BİZ DE SİZİN GİBİ DALGINIZ BABACIĞIM.

TENEKE GÜZELİYLE YAKIŞIKLI TAM DONANIMLI BİRER MAKİNA İNSANDIRLAR... ONLAR YAPSIN BU İŞİ.

DERİNLİKLERİ ARAŞTIRMAK İÇİN DENİZE DALDILAR. NE ZAMAN DÖNECEKLERİNİ SÖYLEMEDİLER...

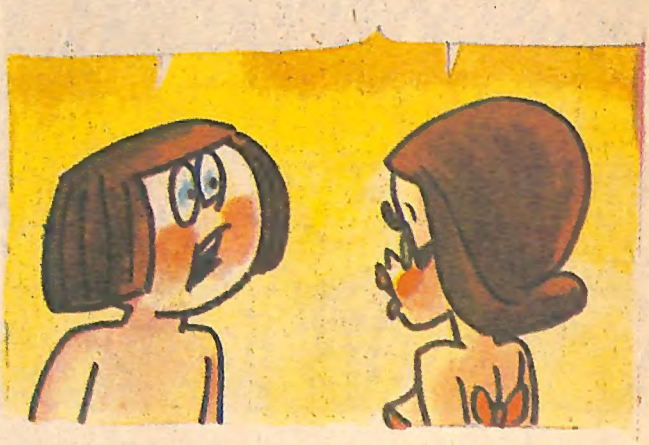

İSTESEK DE İSTEMESEK DE YÜRÜMEK ZORUNDAYIZ.

NE YAPALIM. ÖYLE OLSUN. AKİ SARMAN SİZ BURADA KALIN... BİZİMKİLER GELİNCE DOLAŞMAYA ÇIKTIĞIMIZI SÖYLEYİN...

SÖYLERİZ BABA..

MANTAR DÖNERSE SÖYLERİZ. YA DÖNMEZSE!

NEDEN DÖNMESİN?

BU SIRADA MANTAR, BOŞLUKTA TEK BAŞINA DOLAŞIYORDU..

GEZEGENİMİZE DÖNEBİLDİ Mİ?

AKİ HAKLI BABA. BUNCA SÜREDİR ARIYORUZ BULAMADIK GİTTİ GEZEGENİMİZİ..

BÖYLE OLUMSUZ DÜŞÜNCELERİ TAKMAYIN KAFANIZA. MANTAR DÖNECEKTİR...

AYRILDIĞIM GEZEGENİ YENİDEN BULMA DENEMELERİ YAPMALIYIM.. BİRAZ DAHA UZAKLAŞAYIM ŞURADAN...

YA GENE KAYBOLURSAM ? BU KEZ TEK BAŞIMA KALIRIM . BİZİMKİLER DE YABANCI BİR GEZEGENDE YAŞAMAK ZORUNDA KALIRLAR..

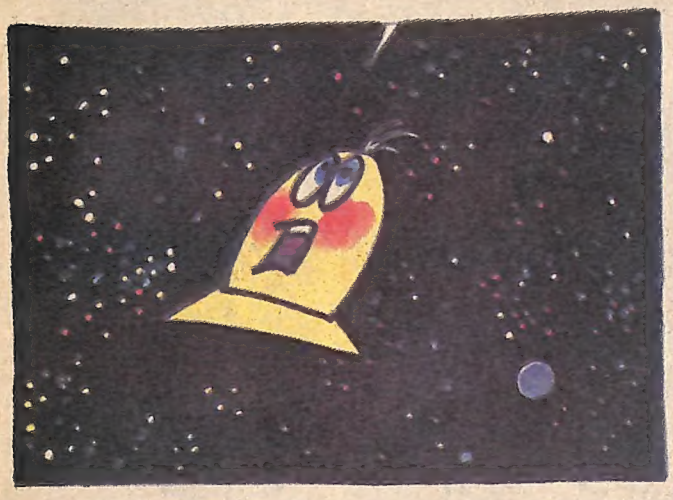

GEZEGEN NOKTA GİBİ KALDI.. AMA YERİNİ BİLİYORUM.. ŞİMDİ ÇEVREDEKİ YILDIZLARA İYİCE BAKAYIM.. ONLARA GÖRE BULACAĞIM DÖNÜŞ YOLUNU..

GEZEGEN ! HANGİSİYDİ ARADIĞIM ? AYV ! ... GENE KAYBOLDUM.. BU KEZ KİMSECİKLER YOK YANIMDA .. ANNECİĞİM NE YAPTIM BEN ?

SONSUZDA YALNIZ KALMAK ÇOK KÖTÜ BİR ŞEY. AMA DAHA YÜREKLİ OLMALIYIM.. BİRAZ DAHA UZAKLAŞAYIM ŞU GEZEGENDEN ...

ŞU PARLAK YILDIZ BİR.. AŞAĞIDAKİ MAVİ YILDIZ İKİ.. SAĞ YUKARIDAKİ İKİZ YILDIZLAR ÜÇ.. GEZEGEN BUNLARIN ORTASINDAKİ BİR YERDE OLACAK...

MANTAR ARANIP DURURKEN , BOŞLUKTA BİR UZAY ARACI GİDİYORDU...

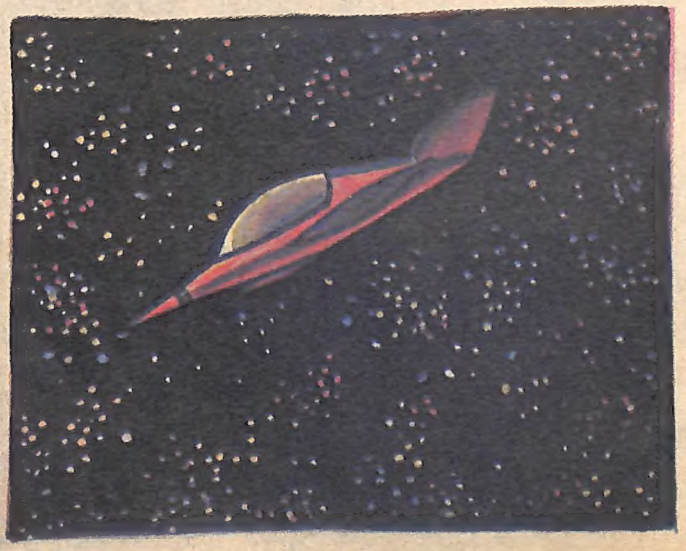

GEZEGENDEYSE BİLGİN AİLESİ ÇEVREYİ ARAŞTIRMAYA BAŞLAMIŞLARDI..

ÇOK İLGİNÇ HAYVANLAR. BİZİ GÖRÜNCE KAÇIYORLAR...

SİNEKLER BİLE KAÇIYOR YANIMIZDAN... NEDEN ACABA?

YAŞAMLARINDA GÖRDÜKLERİ EN VAHŞİ YARATIKLAR BİZLERİZ BELKİ DE..

BİLEMEDİNİZ ANNE. BURADAKİ İNSANLARDAN TEMBELLİK BULAŞTIĞI İÇİN KAÇIYORLAR...

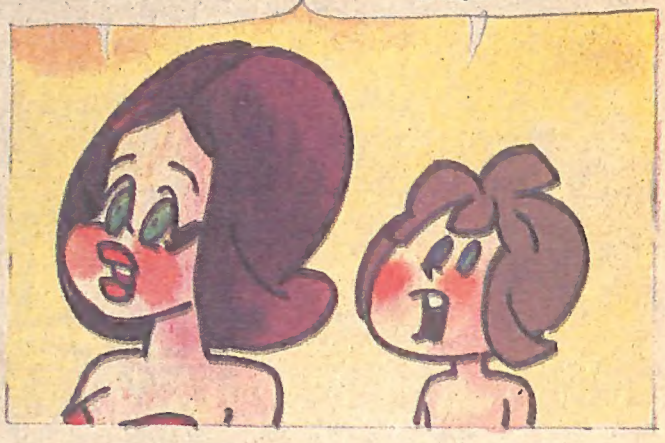

SUSUN ÇOCUKLAR.. GARİP HÖMURTULAR DUYUYORUM!

EVET BEN DE DUYUYORUM... NE OLABİLİR?

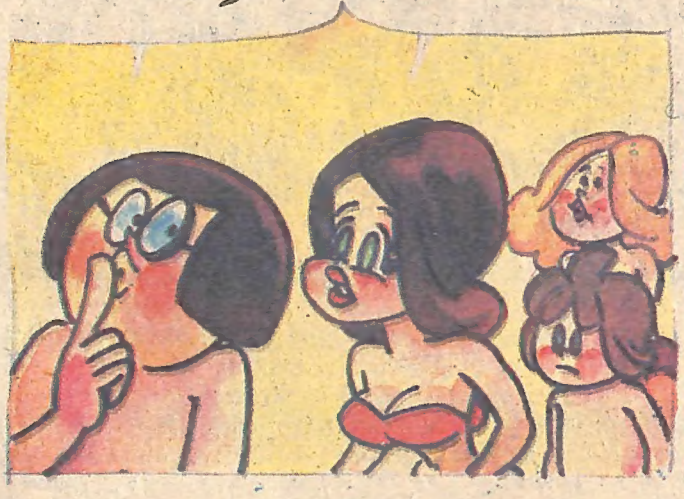

BİLMEDİĞİMİZ YIRTICI YARATIKLAR VARDIR BELKİ.. ÇOK DİKKATLİ OLALIM...

HEP YIRTICI YARATIKLAR DÜŞÜNÜYORUZ. İŞLEYEN BİR FABRİKANIN SESİ DE OLABİLİR!

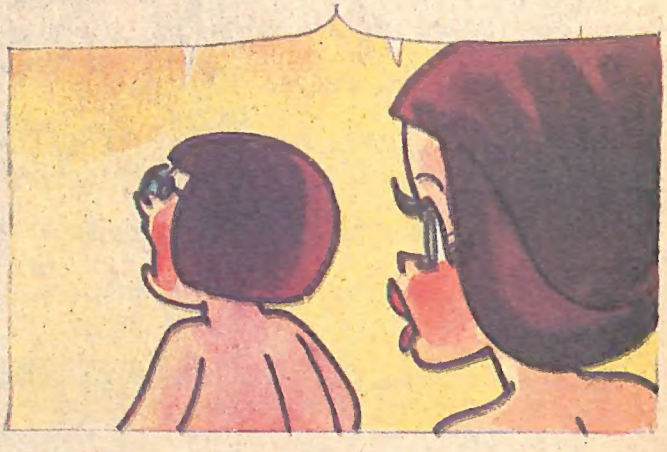

BU YANA YÜRÜDÜKÇE SESLER DAHA ÇOK DUYULUYOR...

HAYDİ ORAYA GİDELİM. AMAN ÇOK UYANIK OLUN.. NE OLDUĞUNU BİLMİYORUZ..

SESLER ŞU ORMANDAN GELİYOR...

AĞAÇLARIN ALTINA BAKIN!

İLGİNÇ.. ÇOK İLGİNÇ!

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

ELENTRİK DİREKLERİ

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN

HOMUR homur homurdanarak yokuşu tırmanan büyük kamyon, köy yoluna girdiği zaman, tüm köy çocukları, yaşamlarında ilk kez gördükleri uzun taşıtın ne olabileceğini yorumlamaya çalışıyorlardı:

– İboş Ağa'm yeni almış olmasın?

– Yuh be.. Hamfeteyzem dirdi bize.. Onun değel..

– Belkim Bitlilerindir..

Çocuklar, gele gele, köy kahvesinin önünde yavaşlayan dev kamyonun çevresini sarmış, bekliyorlardı. Bir sözcük, bir tek sözcük bilmeceyi çözmeye yetecekti.

Kahveden fırladılar.. Genci, yaşlısı şoför mahallinden yere atlayan keskin bıyıklı, esmer adama sordular:

– Hayrola şöfer efendi, yol mu soruyon?

Keskin bıyıklı şoför, umursamaz bir tavırla, kendisine doğru gelenlere baktı yan yan.. Sonra da:

– Bura "Karanlıkköy" mü? diye sordu..

Yeleği köstekli, posbıyıklı biri yanıtladı şoförü:

– He ya, Karanlıkköy bura..

Çocuk kalabalığının en önündeki Keki, gözlerini, ondan da çok kulaklarını açıp bakıyor ve dinliyordu. Şoför:

– Eh, gözünüz aydın olsun, dedi. Artık köyünüzün adı değişir, Aydınlıkköy, olur.

Koca gözlü Keki, söylenenlerden bir şey anlamadığı için, o lokma gözlerini bir o kadar daha açarak aval aval bakınıyordu.

Kısa sürede anlaşıldı kamyonun sırrı: Karanlıkköy'e elektrik gelecekmiş.. Bu direkler de onun için.

Köyün tüm eli tutanları, uçlarından yakalayarak, aşda bizim de tuzumuz olsun kuralınca, kahvenin önüne indirdiler putrel elektrik direklerini.. Keskin bıyıklı şoföre gökten inmiş melekcesine saygı gösterildi. Ayranlar, kahveler sunuldu. Şoför muavinine de öyle.

Keki, duyduklarına ve gördüklerine inanmayarak, gece yatağında sağa sola dönüp durdu. Karanlıkköy, Aydınlıkköy olacak, derken, demek bunu muştulamıştı keskin bıyıklı şoför.. Yılların suratına bakmadığı köye elektrik geliyordu işte.. İsten, dışarıya şavk vermez olmuş idare lambasının sarı ve solgun ışığında, ilkokul dördüncü sınıfın derslerini yapmak için çektiği cefayı, bir o biliyordu bir de Tanrı.

Babası:

– "Lan Keki" demişti bir gün "oku, bi adam ol da bizi gasabada elentirikli eve goy."

Ertesi gün, yolun kıyısına yıkılan putrel elektrik direkleri, köyün içine, nerelere dikilecekse, oraya götürülüp bırakıldı. Hey Allahım sen ne böyüksün ki, bi tanesi de Keki'lerin evinin önüne düşmesin mi? Dünyalar Keki'nin olmuştu. Artık derslerini, elektrik ışığında okuyacak, kitaplarının yazılarını, resimlerini daha bi parlak görebilecekti.

– Ana, dedi Keki, elentirik direği gapımızın önüne dikilirse, pencereden şavkı vurur değel mi bizim eve?

– Helbet ya Keki, gayrik derslerin şavklı olur. Buban belkim bizim evin içine de alır elentirik..

– Dime ana.. Anaaa.. Elentirikte kimbilsin ne gözzel okunur kitaplar, dersler.. Ödevler ne gıyak yapılır..

Keki, artık Doğu'nun öksüz bir köyünde oturmayacak, elektrikli bir köyün çocuğu olarak, komşu köylerdeki arkadaşlarına bile fiyaka sökecekti. İdare lambasının titreyen, cılız ışığında derslerini yaparken "uygarlığın en sonunda kapısının önüne değin geldiğini düşleyerek" kendisini mutlu bir Türk çocuğu sayıyor, böyle bir "piyango" nun köylerine vurmuş olmasının kıvancını yaşamaya çalışıyordu.

Okullar kapandı, karneler alındı. Keki, umduğu gibi, derslerini "elentirik ışığında" yapamadı ama, olsundu. Gazete, kitap, dergi okurken yine de gerekirdi "elentirik ışığı". Kendisinden küçük kardeşi bu yıl okula başlamayacak mıydı, onunla birlikte, perdeleri açtılar mıydı, elentirik ışığı odayı şavka boğardı. Babası belkim de "televizyon" alıverirdi onlara.. Belkim de çamaşır yuma makinesi..

Anası:

– Ah gözel Allahım, bize de o gözel günleri gösterecen mi? Şeher garıları gibim, çamaşırlarımızı dere gıyılarında yumaktan, tokaç sallamaktan bizi de gurtaracan mı yaman Allahım, deyip durmaya başlamıştı.

Babası:

– Bu kör gandilleri atıver ahıra, di-

yordu. Keziban virirlerse evin içine de elentirik alıcam.

Büyüklü küçüklü bir elektrik bayramı yaşanıyordu Keki'lerin evinde.

Arkadaşları:

— Lan Keki, diyorlardı, sende eşşek şansı varmış elentirik direği tam sizin hanenin önüne dikildi.

Keki, içinden kıskıs gülerken, Tanrı babanın Keki'sine en sonunda güldüğünü düşünerek, hoşnutluktan dörtköşe oluyordu.

Elektrik direkleri dikildikten sonra, bir daha köyün semtine uğrayan olmadı. O kış bitti, yaz geldi. Yaz gitti, kış geldi. Kışlar ilkbaharları, ilkbaharlar yazları, yazlar sonbaharları izledi durdu.. Emme..

Elektrik direklerinin üstlerinde uygarlık çiçekleri açmadı. Hani o sarı sarı, pırıl pırıl uygarlık çiçekleri: ampuller.. Ampuller..

Karanlıkköy yolunda yine bir kamyon belirmişti bir gün. Tozları dört yana foslata foslata geldi, yine köy kahvesinin önünde durdu. Bu kez, keskin bıyıklı değildi şoför.. Sarı, kırmızıya çalan artist bıyıklı bir babayiğitti... Şoför mahallinden atlayınca:

— Muhtarı, muhtarı çağırın, diye bağırdı..

Muhtarı çağırdılar.. Şoför:

— Bana bak Muhtar, dedi.. İşte kâğıtları, İdareden geliyorum. Sizin köye iki yıl önce elektrik direkleri dikilmiş..

Muhtarın ağzı kulaklarına varmıştı:

— He ya, eksik olmasın devlet bubamız..

— Bırak şimdi zevzekliği Muhtar, diye bağırdı şoför.. Meğer yanlış gelmiş direkler sizin köye.. Elektrik planında yokmuş bu köye direk dikmek.. O şoför Zühtü, yanlış yıkmış direkleri buraya, Anca anlaşılmış yanışılık.. Hadi sökün, yükleyin direkleri kamyona..

Keki'nin dünya başına yıkıldı evin önündeki direk yıkılırken.. Tam o sırada babası, pilli radyosundan "Haber Bülteni"ni dinliyordu:

" Sayın dinleyiciler.. Hükümet yetkilileri, Doğu'da hiçbir köyün ışıksız bırakılmayacağını, Doğu'ya da uygarlığın tüm nimetleriyle yerleştirileceğini söylediler.."

Haber Bülteni sürüyor, Keki "Uygarlık Çiçeği"nin yerinden sökülüşünü, yüreği burkularak seyrediyordu..

Tatlı bir yaz günüydü.. Kuşlar pikelerini sürdürüyorlardı.

halit kıvanç SİZLERLE

LAF LAFI AÇAR

KONUŞMA üzerine konuşuyorduk geçen hafta.. Kaldığımız yerden sürdürelim öyleyse konuşmamızı... Aisopos gibi bir büyük düşünürün masalından örnek vermiştim. Aslında Aisopos'un masallarına zaman zaman değinmek isterim. Çünkü her biri ayrı bir öğüt değeri taşır hepimiz için.. Bu hafta arası karıştırdığım kitaplarda söz üzerine konuşmaya ait güzel sözler buldum. Çoğu sadece güzel olmakla kalmıyor, doğruyu, gerçeği de söylüyor. Eğer derine inersek, konuşma bahsinde söylenen doğru sözleri böyle bir dergi köşeciğine sığdırmak hiç de mümkün olmaz. Belki kalın kitaplara zor sığar bunlar.. Hem bakın, bu tür sözleri sadece okumakla yetinmeyin!. Sevdiklerinizi, hoşunuza gidenleri ezberlemeye de çalışın!. Aklınızda tutun.. Gerektiğinde konuşurken, gerektiğinde yazarken kullanabilirsiniz.

İşte size dil ve konuşma üzerine söylenmiş güzel sözlerden bir demet:

● KUŞLAR ayaklarından yakalanırlar. İnsanlar ise dilleriyle...

● BİLİRKEN susmayın!. Ama bilmediğiniz zaman da konuşmayın!

● DİL, insanı mutluluğa da götürebilir, felakete de.. Kullanışınıza bağlı..

● TATLI dil, her kapıyı açan sihirli bir anahtardır.

● DİLİN kemiği yoktur.

● SESSİZLİK de bir çeşit konuşma sanatıdır.

● LAFLA peynir gemisi yürümez.

● TATLI dil, yılanı deliğinden çıkarır.

● BİR insana söz anlatmak için onun yakasını, paçasını tutmak yarar sağlamaz. Sizi dinlemek istemiyorsa, o zaman siz dilinizi tutun!

● KONUŞURKEN sizden daha az mutlu birisine çok mutlu olduğunuzdan söz etmeyin sakın!

● LAF torbaya girmez.

● KARŞILIKLI konuşma, düşünceden çok güvene dayanır.

● DİLDEN gelen, elden gelse, fıkara mutlu olur.

● İNSAN konuşmaya başlayınca, şaşırmaya da başlar.

● BÜYÜK lokma ye, ama büyük söz söyleme!

● DİKKAT edin!. Diliniz siz düşünmeye başlamadan konuşmaya başlamasın sakın!.

● BÜLBÜLÜN çektiği dili belasıdır.

● YA doğruyu konuş, ya da dilini tutmasını bil!

● KONUŞMAK, öpüşmekten sonra insanların bildiği en coşkulu anlaşma yoludur.

● DİLİM, seni dilim dilim edeyim... Her başıma geleni senden bileyim.

● KONUŞMA, insanın aklını kullanma sanatıdır.

● DİL, kılıçtan daha keskindir.

● KONUŞMAK, inanılmayacak kadar zor bir iştir.

● EN güzel söz, söyleyenin doğru olarak söylediği, dinliyenin de yararlandığı sözdür.

● ŞİDDETLİ bir öfkeye karşı en etkili ilaç, tatlı dildir.

● GÖZLERİMİZ çabuk, ama dilimiz biraz yavaş hareket etmeli...

● HER bildiğini söyleme!. Fakat her söylediğini bil!

● KULLANILDIKÇA keskinleşen en tehlikeli silah, dildir.

● BAZAN dilsiz olmak, dili olup da yanlış şeyler söylemekten daha hayırlıdır.

● KONUŞMAK, insanı hayvanlardan ayırır.

● İNSAN bazan söylediği sözlerle büyür. Bazı insanlar da sadece söyledikleri sözler yüzünden küçülür.

● İNSAN ya susmalı.. Ya da susmaktan daha değerli şeyler söyleyebilmelidir.

● KONUŞUP da aptallığını belli etmektense, belki susup aptal olmadığını göstermek daha iyidir.

● AĞIZDAN çıkan söz, yaydan fırlayan ok gibidir. Nasıl ki ok gittiği yerden geri dönmezse, ağızdan çıkan söz de öyledir. Gider.. Çarpar, yaralar, hatta öldürür.

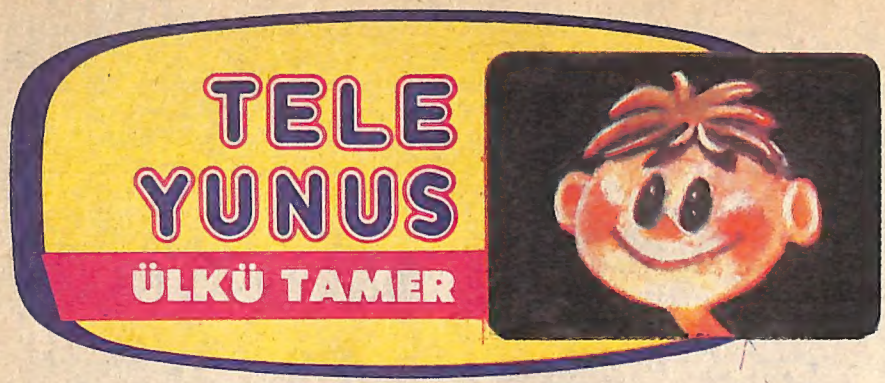

TELE YUNUS'LA KONUŞMA 2

GEÇEN hafta, süremiz değil de, sayfamız dolmuştu hani... Ülkü amcanın benimle yaptığı konuşmayı yarıda kesmiştik. Şimdi o konuşmayı sürdürüyoruz. Ne komik şey, kendi sayfamın konuğu oluyorum yine...

Ü.T. — Evet, Tele Yunus, geldik "Haberler"den sonraki dizilere...

T.Y. — Ah, Ülkü amca, dizilerden önce elektrik kesilmesini konuşalım... Tam bir diziyi ya da filmi izlerken şıp diye elektrik kesilmiyor mu, üzüntüden ölüp ölüp diriliyorum. En heyecanlı yerinde elektrik kesiliveriyor. O zaman ne yapıyorum, biliyor musun?

Ü.T. — Ne yapıyorsun?

T.Y. — İnşallah Ankara'da da elektrik kesilmiştir diyorum.

Ü.T. — O niye peki?

T.Y. — İstanbul'da elektrik kesilince kimse aldırmıyor. Acaba filmin sonu nasıl bitti diye meraktan çatlıyoruz... Ama Ankara'da elektrik kesilirse, filmi bir başka gün yeniden oynatıyorlar. "Elektrik kesildiği için filmi izleyemeyen seyircilerimiz şimdi izlesin" diyorlar... Ankara'da TRT'ci büyüklerimiz olduğu için mi, yoksa başka büyüklerimiz olduğu için mi... Orasını bilemiyorum. Ama koskoca İstanbul karanlığa bürünse kimsenin aldırdığı yok. Şimdi dizilere geçebiliriz...

Ü.T. — Evet, ni diyeceksin bakalım?

T.Y. — Televizyonda yerli bir dizi başlayacağını duyunca seviniyorum. Doğrusunu istersen çoğunda hayal kırıklığına uğruyorum, ama olsun. Yerli ya... Bizi anlatıyor ya... O bile bir şey...

Ü.T. — En çok hangisini sevmiştin?

T.Y. — Aziz Nesin amca yazmış, Atıf Yılmaz yönetmişti. "Seyyahatname"... Hani Amerikalı bir kadın geliyor da, onu İstanbul'da bir yerden bir yere götürüyorlar. Onu pek sevmiştim. Öyle de gülmüştüm ki... Annemle babam "Aşkı Memnu" dizisini çok sevmişler. Ben "Seyyahatname"ye bayıldım. Keşke hep böyle diziler oynatsalar diye düşündüm.

Ü.T. — Nesini sevdin "Seyyahatname"nin?

T.Y. — Bir kere eğlenceliydi. Çok gülüyordum. Öyle soğuk espriler yoktu. Hepsi güzeldi. Sonra hızlıydı. Bazı komedi dizileri yapıyorlar. Pek ağır...

Ü.T. — Sözgelimi?

T.Y. — Sözgelimi, "Kırkından Sonra"... Yeni başladı Mete İnselel amca bir omlet yapacak... Öff, o tava başındayken ben sıkıldım... İnsanın uykusu geliyor nerdeyse... Biz yine "Seyyahatname"ye dönelim... O diziyi sevmemin bir nedeni de, sorunlarımızı işlemesiydi. Ama bunu ders verir gibi yapmıyordu. Eğlenceli, güldürücü, ama bir yandan da düşündürücü bir biçimde yansıtıyordu. En çok bu yanını sevdim. Ahh, tabii oyuncular da çok iyiydi.

Ü.T. — Öteki yerli dizilere ne dersin?

T.Y. — Bazıları fena değil... Bazıları iyi de bazı yerlerinde öyle bozuluyor ki, bütün tadı kaçıyor.

Ü.T. — Bir örnek verebilir misin, Tele Yunus?

T.Y. — Vereyim, Ülkü amca... "Denizin Kanı" dizisinden vereyim... Bulut Aras, deniz dibinde vurgun yiyor. Ama bir bakıyorsun, tekne kıyıdan yirmi metre ötede... Ben bile şu çocuk aklımla düşünüyorum: "İnsan kıyıya bu kadar yakınken, yani derin olmayan bir yerde vurgun yiyebilir mi?" O zaman benim ve arkadaşlarımın her yaz Florya'da kırk kere vurgun yememiz gerekirdi...

Ü.T. — Yabancı diziler için ne düşünüyorsun?

T.Y. — Çoğu güzel. Babamın deyimiyle, "çekim güzel"... İnsanı oyalıyor. Oyuncular da iyi. Ama beni ilgilendirmiyor ki... Hadi, arada bir bir tane yayımlasalar iyi... Öyle değil ki... Şimdi adlarını sıralamaya kalksam, bitirinceye kadar senin yaşına gelirim...

Ü.T. — Peki, Tele Yunus...

T.Y. — Dur, dur... Dizilerden söz ederken "Hastane"liler aklıma geldi... Öff, bizim TRT'ci amcalarımız bu tür dizilere ne kadar meraklı... Mutlaka hastaneli bir dizi yayımlıyorlar...

Ü.T. — Sevmiyor musun onları?

T.Y. — Aman, nesini seveyim!.. Hepsi iç karartıyor... Bir tek "Genç Doktorlar" iyiydi bence... Eğlenceliydi. Öyle pek hastalanan, ölen de olmuyordu... Bir de ötekilere bak... Adamın biri, başağrısından hastaneye geliyor... O daha kapıdan girip, "Benim başım ağrıyor," derken beni bir sıkıntı basıyor. Biliyorum ki, adamın beyninde bir şey var... Ve zavallıcık, film bitmeden ölüp gidecek... Dedim ya, hepsi iç karartıcı şeyler... Gece vakti insanda keyif bırakmıyor... Geçenlerde Sosyal Bilgiler'den kötü not aldım; başım ağrımaya başladı. Ödüm koptu... Beynimde bir şey var, öleceğim diye.

Ü.T. — Sinema konusunda... "TV"de Yerli Sinema"?

T.Y. — Geçiniz.

Ü.T. — Efendim?

T.Y. — "Geçiniz," dedim. O konuya hiç değinmeyelim.

Ü.T. — Haksızlık etme, Tele Yunus... Bizde iyi filmler yok mu?

T.Y. — İyi film var tabii... Ama televizyona getirmiyorlar ki... Eskiden kör şarkıcılı filmler oynatıyorlardı; şimdi, güya herkes eğlensin diye, ağlanacak komedi filmleri gösteriyorlar... Bence ne yapmalı, biliyor musun, Ülkü amca?

Ü.T. — Ne yapmalı?

T.Y. — En acıklı yerli filmleri oynatmalı. Herkes en çok onlarda gülüyor... Komedi filmi gösterileceğini öğrenince keyfim kaçıyor. O filmlerde sıkılıyorum çünkü. Ama acıklı bir film oynatılacak denilince, keyifleniyorum. Öyle çok gülüyorum ki onlarda...

Ü.T. — Ya belgeseller?

T.Y. — Aaa, işte belgesellere bayılıyorum... Ama ne yalan söyleyeyim... Yerli bir belgesel olunca da sıkıntıdan patlıyorum. Boyuna dağ-taş gösteriyorlar... Onları da güzel güzel gösterseler yine iyi... Sanki oyalamak, öğretmek için yapılmamış da, sıkmak için yapılmış... Bir de yabancı belgesellere bak. Heyecanlı bir film izler gibi izliyoruz onları. Kaptan Cousteau (Kusto) nasıldı? Hem denizle, çevre kirlenmesiyle ilgili bir çok şey öğretiyordu; hem de bunu eğlendirerek yapıyordu... Oysa, Sosyal Bilgiler derslerinden öğrendiğimiz kadarıyla, bizim ülkemizde ne güzel, ne ilginç şeyler var... Coğrafyada okuyoruz; kitaplarda fotoğraflarını görüyoruz. Onları ne güzel anlatabilirler, öyle değil mi?.. Sahi, Uğur Dündar amcanın programları da bir çeşit belgeseldi... Onlar iyiydi doğrusu... Hem de çok iyiydi...

Ü.T. — Açık oturumlara, konuşmalara ne dersin?

T.Y. — Ben bunlara kapalı oturumlar ve konuşmamalar diyorum. Bir kere açık oturumların çoğunda hiç bir şey söylenmiyor. Boyuna aynı şeyler tekrarlanıyor. Herkeste bir ciddiyet, bir ciddiyet... Suratlarını ne kadar asarlarsa o kadar önemli şeyler söylediklerini sanıyorlar... İnsan biraz güler yüzlü olur, bir-iki espri yapar, kendini dinletir... Konuşmalara ya da konuşmamalara gelince... Konuşmayı yapanlar öyle anlamsız sorular soruyorlar ki...

Ü.T. — Ne gibi?

T.Y. — Sokakta yürüyen bir adamın yanına yaklaşıp, "Sen şimdi sokakta mı yürüyorsun?" diyorlar. Elma yiyen bir çocuğa gidip, "Sen elma mı yiyorsun?" diyorlar... Bunun gibi. Bizi kör mü sanıyorlar acaba?

Ü.T. — Canlı yayınlar için ne düşünüyorsun?

T.Y. — Spor yayınları için mi?

Ü.T. — Evet.

T.Y. — Bayılıyorum. Hele yabancı olunca... Bak, Ülkü amca, spor yayınlarında yabancılardan hoşlanıyorum. Bir kere spor, spor oluyor... Futbol maçı mı? Adamlar bizim gibi zeybek oynamıyorlar, futbol oynuyorlar... Çekenler de öyle. Ne güzel çekiyorlar... Bizde kırk yılda bir gol atılıyor... Onu da göremiyoruz... Başka bir şey söyleyeyim: Kış sporlarıyla pek ilgilenmezdim eskiden... Şimdi öyle seviyorum ki. Hakkını yemeyeyim, bunu televizyona borçluyum. Hele kayakla atlamalara bayılıyorum...Bak işte, ne güzel veriyorlar o atlamaları... Sporcular sanki ekrandan fırlayıp odanın içine düşecek... Ama şu "Kış Olimpiyatları"nı çok fena harcadılar. Akşamları üçerbeşer dakika verdiler. Çizgi-film gibi... Bir de bizde o spor saatini niye geceyarısına doğru koyarlar, aklım ermiyor. "Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur." Sporla ilgili bir söz bu, öyle değil mi? Ama televizyonda spor programını izlemekte direnirsem, sağlam vücudum olmaz... Çok geç yatmak zorunda kalırım; sağlık mağlık gider...

Ü.T. — Spor spikerleri?..

T.Y. — Sporun etkinlik alanında ceza alanında ve başka alanlarda futbolseverlerimizin basketbol izlerken yanlış manşet yapmaları yüzünden hakemler yerinde karar veremiyor ve ekranlarımıza getirdiğimiz yarışmalardan özetleri avuta atmakta direniyor derken deplasmanlarda puan kaybediyor.

Ü.T. — Bir şey anlamadım.

T.Y. — Ben de anlamadım; çünkü bizim spor spikerleri gibi konuşmaya çalıştım.

AYFAMIZ yine doldu işte... Bu konuşma da uzadıkça uzadı. Söz veriyorum, sevgili okurlr, gelecek hafta konuşmamızı sona erdireceğiz...

DÜNYANIN İLK KENTLERİ

Binlerce yıl önce kurulan dünyanın ilk kentleri arasında en büyüğü Konya yakınlarındaki Çatalhöyük'tür. Aşağıda, Çatalhöyük'ü ve öteki eski kentleri tanıyacaksınız

İLK kentler hangileriydi? Ne zaman kuruldular? Bunların yanıtını vermek için çok uzak tarihlere gitmemiz gerekiyor. Güney Filistin'deki modern Eriha kentinin yakınlarında bulunan kalıntılar dünyanın en eski kentlerinden birisine aittir. Arkeologlar Orta Doğu bölgesinde birçok eski yerleşim bölgesi kalıntılarına rasladılar. Ancak bunların hepsi de eski köylere ilişkin kalıntılardı.

İÖ 10000 yılları dolaylarında yöreyi elverişli bulan bir grup avcı topluluğu daha sonraları Eriha adı verilecek kenti kurdular. İÖ 8000 yılları dolayında Erihalılar yerleşik bir tarım düzeni kurmuşlardı bile. Özellikle çanak çömlekçilikle uğraşıyorlardı. Erihalıların bir ilginç gelenekleri de ölülerini evlerinin altlarına gömmeleriydi. Eriha halkı ticaret yoluyla gittikçe zenginleşirken köyleri giderek büyümeye ve küçük bir kent halini almaya başladı. Erihalılar komşu kavimlerden kendilerini korumak amacıyla kentlerinin çevresine büyük duvarlar ördüler. Günümüzde de hâlâ bu duvarların kalıntıları sürmektedir. Erihalılar ticarette çok ilerlediler özellikle Anadolu Sina ve Kızıl Deniz bölgesinde yaşayan toplu-

Sümerler kent — devletlerinin tanrıların mülkiyeti altında olduğuna inanırlardı.

luklarla ticaret yapıyorlardı. Evlerini ilk zamanlar kubbe biçiminde yapıyorlardı, ancak kenti ele geçiren savaşçı topluluklar yüzünden konut mimarisi sürekli biçimde değişti. Eski çağlarda yaşayan bu halk evlerini yaparken tıpkı bizim bildiğimiz tuğlaya benzeyen malzemeyi kullanıyordu. Düzgün çamur parçalarını elleriyle yoğuruyorlar sonra kurumak üzere güneşe bırakıyorlardı. Günümüzde sıcak ülkelerde hâlâ bu tür yapı malzemeleri kullanılmaktadır.

Şimdiye kadar bulunan en eski yerleşim bölgesi arasında en büyüğünün Konya'daki Çatalhöyük olduğunu biliyor muydunuz? Bulgular bu yerleşim bölgesinin İÖ 6500 ile 5650 yılları arasında kurulduğunu göstermektedir.

Çatalhöyük'deki evlerin hepsi de tek katlıydı. Çatalhöyüklülerin oturdukları düz damlı evlerin en önemli özelliği de kapılarının olmamasıydı. Burada oturan halk merdivenle dama çıkar ve damdaki bir delikten evine girerdi. Bunun başlıca nedeni düşmanlarından korunma gereksinimiydi Çatalhöyüklülerin tanrısı kız ya da yaşlı bir kadın biçiminde yapılmış dev yontulardı. Bir de her yıl uğruna bir boğa kestikleri tanrıları vardı. Çatalhöyüklülerin evleri bir büyük odadan oluşuyordu. Bu büyük odanın tabanını büyük el dokumaları kaplıyordu. Evde yaşayanlar ise duvardaki çıkıntılara serili yataklarda uyuyordu. Çatalhöyük halkı çevrelerinde bol bulunan volkanik camları işleyerek günlük yaşamlarında kullanıyorlar, bu maddeden ayna ya da cam eşya yapıyorlardı. Ayrıca yiyecek karşılığında bu cam eşyayı komşu kavimlere satıyorlardı.

Çatalhöyük'de pekçok eski yapıya raslandı. Bu yapıların iç duvarları desenlerle süslüydü. Duvarlardaki resimler daha çok dinsel konuları işliyordu. Önemli süslerden birisi de gerçek boğa boynuzu takılı topraktan yapılma öküz başlarıydı. Çatalhöyük'deki evlerde bulunan kafatasları, öküz başlarının altındaki toprak kaplardaydı. Bu da Çatalhöyüklülerin bir başka adetleriydi. Yeryüzünde kurulan ilk kentler arasında Ur ve Uruk efsanevi niteliktedir. Uruk kenti bildiğiniz gibi Gılgamış efsanesinin geçtiği yerdir.

Ur kenti özellikle dev tapınağıyla ünlüydü. Böyle bir tapınak Mezopotamya bölgesinde yoktu. Ur'daki gibi tapınaklara ziggurat deniyordu. Zigguratlar çeşitli katlardan oluşan tapınaklardı. En üstlerinde ise bir kule yer alıyordu. İbadet etmek isteyenler dik merdivenlerden tapınağa çıkarlardı. Tapınağın yüksekliği 21 metreydi. Tapınakta çalışanlar ise zigguratın çevresinde yapılan bir çeşit "lojman"larda yaşarlardı. Kutsal eşyalar tapınağın en üstünde bulunan kuledeydi.

Sümerler evlerini güneşte kuruttukları çamur kalıplardan yapıyorlardı. Bu çamur tuğlalar evlerin içinde yaşayanları yazın serin, kışın ise sıcak tutuyordu. Her köy ya da yerleşim bölgesi, içinde tanrının ya da tanrıçanın bulunduğu tapınağın gözetimi altındaydı. Tapınakta yaşayan rahipler çok saygın kişilerdi. Sümer köyleri giderek yüksek duvarlarla çevrili büyük kent-devletlere dönüştüler. Bu kentlerin ortasında büyük bir tapınak yer alıyordu. Çiftlikler ise kentin dışındaydı. Kimi zaman kentler birbirlerine saldırırlar, güçlü olanlar bir başka kenti yönetirdi.

Sümerler dönemlerinde mimari bakımdan günümüzde bile imrenilecek yapılar bırakmışlardı.

Sümerler kent-devletlerinin tanrıların ya da tanrıçaların mülkiyeti altında olduklarına inanırlardı. Topraklarını üçe bölerler ve bir bölümünü yalnızca tanrılar için ekip biçerlerdi. Burdan elde edilen ürün saklanır ve dış ticarette kullanılırdı.

Ekili alanların üçte biri tapınakta çalışan rahiplerin ve görevlilerindi. Geri kalan ürün ise kentlilere dağıtılırdı. Kentliler toprakları kiralarlar, kira karşılığında ürün verirlerdi.

Sümer devletinin varlıklılığı tarıma elverişli topraklarından geliyordu. Çiftçiler tarlaların sürekli sulak olması için ağır koşullar altında çalışırlardı. Sümerler dünyada ilk kez bir sulama sistemi kurmuşlardı.

Kent-devletleri tanrıyı temsilen bir kral yönetirdi. Kralın yardımcıları soylular ve rahiplerdi. Soylular çok zengindiler ve iyi yaşam koşullarına sahiptiler.

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY Türkçesi: VİVET KANETTİ Resimler: SEMPE

İSKEMLE SAVAŞI

BUGÜN okul çok kıyaktı! Sabah Karagöz ders zilini çaldı, gidip sıra olduk. Diğer çocuklar sınıflarına çıktılar, biz avluda kaldık. Ne olup bittiğini merak ediyorduk. Belki öğretmen hastaydı, bizi evlerimize göndereceklerdi. Ama Karagöz çenelerimizi kapamamızı ve dağılmamamızı söyledi. Biraz sonra öğretmenle müdür geldiler. Bize bakarak pıs pıs konuşuyorlardı, müdür gitti, öğretmenimiz bize doğru yürüdü:

— Çocuklar, dedi. Dün gece bir su borusu donup patlamış, sınıfımızı su basmış. İşçiler şimdi boruyu onarmaya çalışıyorlar - Sırım, söylediklerim seni ilgilendirmese de beni dinlemek zorundasın - dersimizi çamaşırlıkta yapacağız. Çok rica edeceğim, uslu durun, ortalığı birbirine katmayın ve bu küçük kazayı fırsat bilip azmayın. Sırım bu ikinci uyarım! Şimdi gidiyoruz.

Biz çok sevinmiştik. Okuldaki değişiklikler çok eğlenceli olur. Öğretmenin peşine takılıp çamaşırlığa giden merdiveni inmek pek kıyaktı. Okulu tanıdığınızı sanıyorsunuz, sonra hiç gidilmeyen bir sürü yasak yer keşfediyorsunuz böyle. Çamaşırlığa vardık. İçersi pek büyük değildi, bir lavaboyla borulu bir kazan dışında hiç bir eşya yoktu.

— Şimdi yemekhaneden iskemle taşımak gerek, dedi öğretmen.

Hepimiz parmak kaldırarak bağırmaya koyulduk. "Öğretmenim ben gideyim, ben" diye. Öğretmen cetveliyle lavaboya vurdu. Sınıftaki masasına vurduğunda daha çok ses çıkar.

— Susun! dedi öğretmen. Böyle bağırmayı sürdürürseniz kimseyi yollamam, ayakta ders yaparız. Durun bakiiim. Sen Çarpım... Sen Pıtırcık... Gümüş, Toraman, bir de Sırım. Buna layık değil ama, neyse... Gürültü etmeden yemekhaneye gidin, orada size iskemle verecekler. Çarpım, en aklı başında olanları sensin, seni bu ekibin sorumlusu ilan ediyorum.

Çamaşırlıktan çıktığımızda çok keyifliydik, Sırım iyi eğleneceğimizi söyledi.

— Susun! dedi Çarpım.

— Öğretmenin pis kuzusu, sana ne oluyor? diye bağırdı Sırım. Canım isterse susarım, yok ya, iyi valla, dedi Sırım.

— Hayır efendim, hayır, diye bağırdı Çarpım. Ben sus dediğimde susacaksın, öğretmen beni sorumlu ilan etti. Ben öğretmenin pis kuzusu değilim işte, şikayet edeceğim işte, dedi.

Öğretmen çamaşırlığın kapısını açtı ve bize:

— Aferin, kutlarım, dedi. Şimdiye kadar dönmüş olmalıydınız, siz ise hâlâ kapının önünde tartışıyorsunuz. Dırdır, sen Sırımın yerine git. Sırım, sınıfa dön!

Sırım öğretmene büyük haksızlık ettiğini söyledi, öğretmen de Sırıma küçük bir terbiyesiz olduğunu, bunu ikinci bir ihtar olarak kabul edebileceğini, böyle devam ederse acımasızca cezalandırılacağını söyledi. Yüzünü gözünü buruşturan Gümüş'ün yerini de Tınğır aldı.

— Nerde kaldınız? diye sordu yemekhanede bizi bekleyen Karagöz.

İskemleleri elimize tutuşturdu, ama birkaç yolculuk yapmak zorunda kaldık. Koridorlarda ve merdivenlerde biraz soytarılık ettiğimiz için Dalgacı Toraman'ın, Lüplüp de benim yerimi aldı. Sonra ben yine Tınğır'ın yerini aldım Toraman da, öğretmenin kendisine bakmadığı bir sırada, kimsenin yerini almadan ikinci bir yolculuğa çıktı. Öğretmen bu kadar iskemlenin yettiğini, şimdi sessizce oturmamızı söyledi. Tam o sırada Karagöz elinde üç iskemleyle geldi. Karagöz çok güçlü kuvvetli adamdır, öğretmene daha iskemle isteyip istemediğini sordu, öğretmen odada fazlasıyla iskemle bulunduğunu, hatta iskemleden geçilmediğini ve birkaç tanesini yemekhaneye geri götürmek gerektiğini söyledi. Hepimiz parmak kaldırıp bağırdık, "Öğretmenim ben gideyim, ben gideyim," diye. Öğretmen cetveliyle kazana vurdu ve iskemleleri yemekhaneye iki yolculukta Karagöz taşıdı.

— İskemleleri ardarda dizin, dedi öğretmen.

Biz iskemleleri dizmeye başladık, sağa sola, öğretmen çok öfkelendi, katlanılmaz olduğumuzu söyledi, iskemleleri kendisi, lavabonun karşısına dizdi, sonra oturmamızı söyledi. Tınğırla Dalgacı itişmeye başladılar. İkisi de dipteki iskemleye oturmak istiyordu.

— Yine ne oluyor? Artık sizden bıktım, anlaşıldı mı? dedi öğretmen.

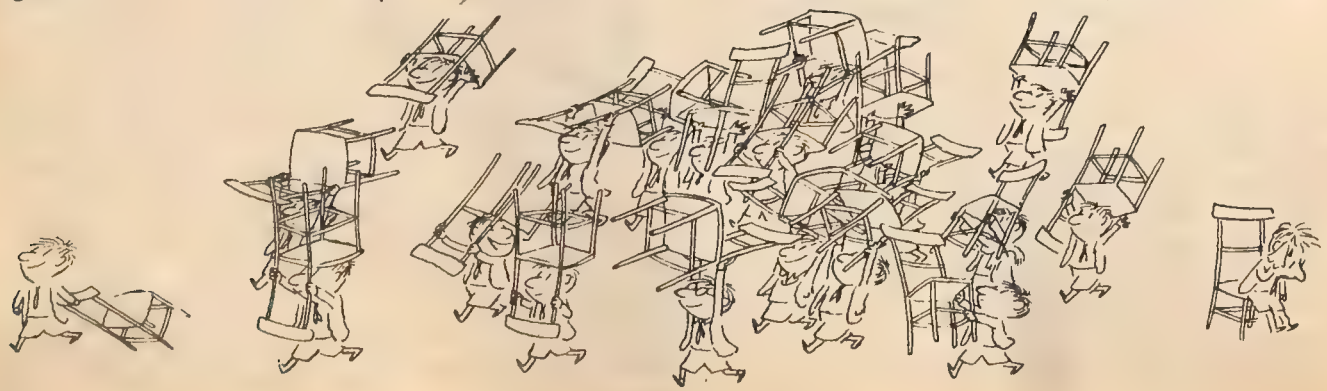

— Burası benim yerim değil, dedi Dalgacı. Ben Gümüş'ün arkasında oturuyorum sınıfta.

— Olabilir, dedi Tıngır. Ama Gümüş Lüplüp'ün yanına oturmuyor sınıfta. Gümüş başka yere gitsin, sen o zaman arkasına otursun. Ama kapının yanı benim yerim.

— Ben yer değiştirmeye hazırım, ama bir şartla. Pıtırcık bana yerini versin, çünkü Sırım... dedi Dalgacı

— Soytarılıklarınız bitmedi mi? dedi öğretmen. Dalgacı, git köşeye tek ayak üstünde dur.

— Hangi köşeye? diye sordu Dalgacı.

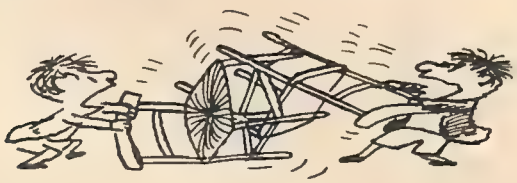

Gerçekten Dalgacı, sınıfta hep aynı yere, kara tahtanın solundaki köşeye gider, ama çamaşırlıkta her şey farklıydı, Dalgacı da hiç alışık değildi buraya. Nedense öğretmen çok sinirlendi, Dalgacı'ya, bir sıfır istemiyorsa soytarılıklarına son vermesini söyledi. Dalgacı maskaralık yapmanın sırası olmadığını anladı ve lavabonun yanındaki köşeyi seçti. O köşede pek yer yoktu ama Dalgacı sıkışarak zar zor tek ayak üstünde durabiliyordu. Tıngır kurumla gitti, dipteki iskemleye oturdu, öğretmen, "Hayır dostum, o kadar kolay mı, öne gel de seni rahatça göreyim" dedi. Toraman kalkıp Tıngır'a yerini verdi. Toraman'ın geçebilmesi için hepimiz ayağa kalktık, öğretmen cetveliyle kazanın borularına vurdu:

— Susun! Oturun! Susun! diyorum, dedi.

Sonra kapı açıldı, içeri müdür girdi:

— Kalkın, dedi öğretmen.

— Oturun, dedi müdür. Kutlarım! Harika bir gürültü! Bütün okul sizi duyuyor. Koridorlarda koşuşturmalar, bağırışlar, borulara vurmalar... Çok güzel! Anne babalarınız yakında sizinle övünebilirler. Başta vahşiler gibi davranmaya başlanır, sonunda zindanlara düşülür!

Çok kıyak bir kadın olan ve her zaman bizi savunan öğretmen:

— Biraz sinirliler, müdür bey, dedi. Burası rahat edebilecekleri bir yer değil. Tabii bu nedenle biraz gürültü oluyor, ama artık uslu duracaklar, dedi.

Müdür bey o zaman otuz iki dişini göstererek güldü:

— Tabii öğretmen hanım, tabii, çok iyi anlıyorum, dedi. Ama öğrencilerinizin içi rahat etsin. İşçiler bana söz verdiler, yarın sabaha sınıf hazır olacak. Bu güzel haber hepinizi sevindirecek sanırım.

Müdür gidince hepimiz, her şeyin bu kadar iyi noktalanmasına çok sevindik. Sonra öğretmen, bize yarın cumartesi olduğunu anımsattı.

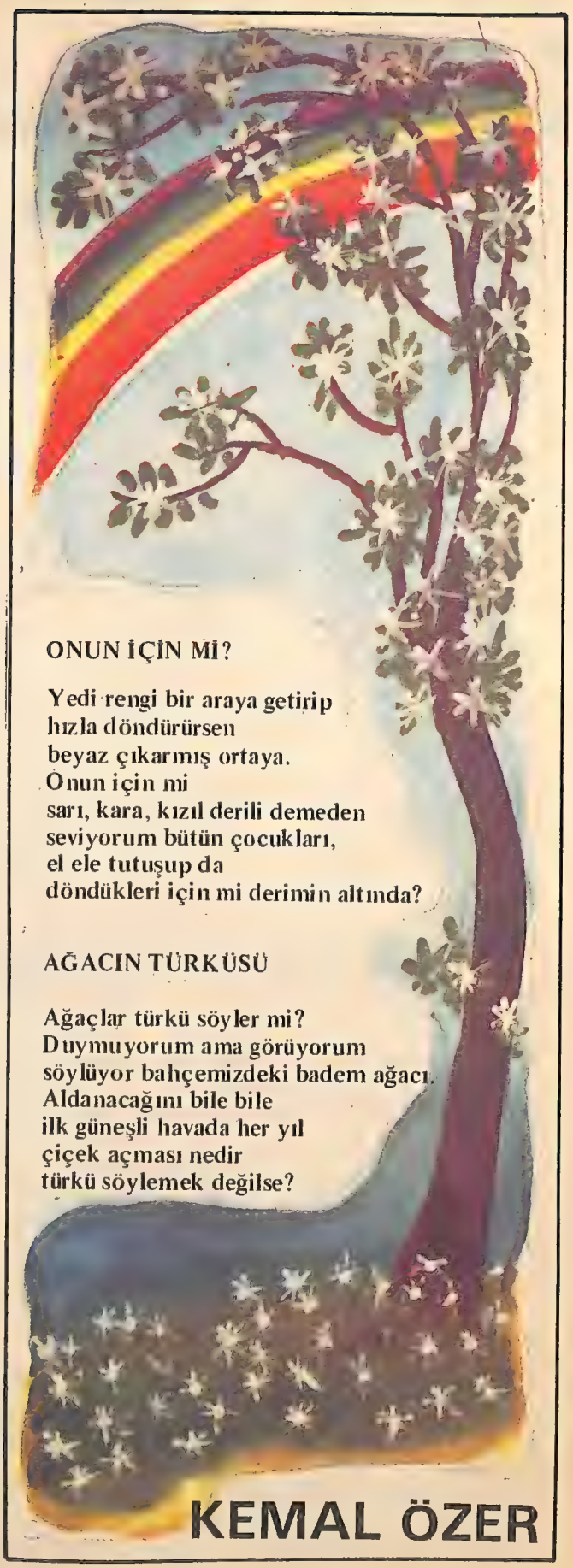

ONUN İÇİN Mİ?

Yedi rengi bir araya getirip
hızla döndürürsen
beyaz çıkarmış ortaya.
Onun için mi
sarı, kara, kızıl derili demeden
seviyorum bütün çocukları,
el ele tutuşup da
döndükleri için mi derimin altında?

AĞACIN TÜRKÜSÜ

Ağaçlar türkü söyler mi?
Duymuyorum ama görüyorum
söylüyor bahçemizdeki badem ağacı.
Aldanacağını bile bile
ilk güneşli havada her yıl
çiçek açması nedir
türkü söylemek değilse?

KEMAL ÖZER

test

SOSYAL BİLGİLER

1. Yeniçeri ocağını kaldıran kimdir?
   a) III. Selim
   b) II. Mahmut
   c) IV. Mustafa
   d) I. Abdülhamit

2. Bu padişahların hangisi günümüze kadar gelen şarkıları bestelemiştir?
   a) III. Ahmet
   b) III. Selim
   c) II. Mahmut
   d) IV. Mustafa

3. 1833 yılında Ruslarla yapılan Hünkâr İskelesi antlaşmasında alınan kararlarla Türkiye'nin hangi bölgesinin kontrolü Ruslara verilmiştir?
   a) Kars ve yöresi
   b) Balkanlar
   c) Boğazlar
   d) Kuzey yöresi

4. II. Abdülhamit döneminde bu devlet adamlarının hangisi sadrazamlık yapmıştır?
   a) Mithat Paşa
   b) Ziya Paşa
   c) Ali Paşa
   d) Fuat Paşa

5. İlk Kanun-u Esasi (Anayasa) hangi devirde hazırlandı?
   a) İstibdat Devri (1878)
   b) Meşrutiyet Devri (1876)
   c) Tanzimat Devri (1839)
   d) II. Meşrutiyet Devri (1908)

6. I. Meşrutiyet devrinde yapılan ve Gazi Osman Paşa'nın büyük kahramanlık gösterdiği savaşın adı nedir?
   a) Plevne Savaşı
   b) Kırım Savaşı
   c) Prut Savaşı
   d) Kanije Kalesi Savunması

7. Tanzimat Devri'nde imparatorluk yabancı ülkelerden yüksek faizlerle paralar alarak borçlanırdı. Bu paraları harcadıkları alanlar bunların hangisi DEĞİLDİR?
   a) Ordunun ve donanmanın yenileşmesi
   b) Yeni savaş gemileri yapılması
   c) Yeni sarayların yapılması
   d) Endüstri merkezlerinin açılması

8. II. Abdülhamit Tanzimat Devri'nin getirdiği tüm yenilikleri kaldırdı. Mebuslar Meclisi'ni kapattı. Devlet yönetiminde tüm yetkileri kendinde topladı. 32 yıl süren bu devrin adı nedir?
   a) Islahat Devri
   b) Tanzimat Devri
   c) Meşrutiyet Devri
   d) İstibdat Devri

9. Tanzimat Fermanı hangi yılda okundu?
   a) 1809
   b) 1839
   c) 1847
   d) 1880

10. Yeryüzündeki büyük kara parçalarına ne denir?
    a) Ada
    b) Kıta
    c) Okyanus
    d) Yerküre

11. Dünya üzerindeki karaların yüz ölçümü yeryüzünün yüzde kaçıdır?
    a) % 71
    b) % 69
    c) % 40
    d) % 29

12. Bu okyanusların en büyüğü hangisidir?
    a) Atlas Okyanusu
    b) Hint Okyanusu
    c) Pasifik Okyanusu
    d) Güney Buzdenizi

13. 44 milyon kilometre kare hangi kıtanın yüzölçümüdür?
    a) Asya
    b) Amerika
    c) Afrika
    d) Hiçbiri

14. Bu boğazların hangisi Asya kıtası ile Amerika kıtasını birbirinden ayırır?
    a) Cebelitarık Boğazı
    b) Bering Boğazı

ARMAĞANLI SORULAR

Sevgili çocuklar, 8. sayımızdaki Armağanlı Soruların doğru yanıtları şöyle: 1. George Stephenson, 2. Simplon, 3. Babil Kralı Hammurabi. Doğru yanıt verenlerin arasında çekilen kurada 10 arkadaşımız birer kitap armağan kazandılar.
1. Şefik Özaltay 2. Kadire Zeynep Sayım. 3. Mehmet Şenyurt 4. Haldun Önsöz 5. Ahmet Erkoca 6. Bahriye Bozkurt. 7. Lütfü Gözgücü 8. Hakan Gürsoytrak 9. Afşın Üstündağ 10. Onur Yıldırım.

1. Tanzimat yıllarının yazarlarındandır. 1823 – 1891 yılları arasında yaşamıştır. Anadolu Türkçesinin ilk sözlüğü olan Lehçe-i Osmani'yi hazırlamıştır. Büyük hizmetlerinin arasında tiyatroya kazandırdığı çeviriler ve adaptasyonlardır. Bu yazarımızın adı nedir?

2. Yerçekimine uyarak atmosfere girer, büyük hızla sürtünerek yanar ve ışık saçarlar. Arkalarında parlak bir çizgi bırakırlar. Bunların birçoğu yere düşmeden söner. Ancak külleri yeryüzüne ulaşır. Bir bölümü de yanarken yeryüzüne ulaşır. Güney Afrika'ya düşen bir tanesinin boyu 2,70 m. eni 2,40 m. ve ağırlığı da 60 tondu. Bunlara ne denir?

c) İstanbul ve Çanakkale Boğazları
d) Malakka Boğazı

15. Bu adaların hangisi Akdeniz'de değildir?
a) Balear Adaları
b) Korsika
c) Sardinya
d) Gotland

16. Avrupadaki bu dağların hangisi, diğerlerinin en yükseğidir?
a) İskandinav Dağları
b) Alp Dağları
c) Karpatlar
d) Urallar

17. Kuzey Denizinden Manş Denizine en kısa hangi yoldan gidilir?
a) Dover Boğazı
b) İrlanda Denizinden
c) Atlas Okyanusundan
d) Cebelitarık Boğazından

18. Bunların hangisi Avrupa'nın en küçük ülkelerinden biridir?
a) Lüksemburg
b) İsviçre
c) Andorra
d) Arnavutluk

19. Bu göllerin hangisi Asya kıtasında değildir?
a) Aral Gölü
b) Baykal gölü
c) Balkaş gölü
d) Onega gölü

20. Himalaya Dağları ile Karanlık Dağlar arasında kalan yaylanın adı nedir?
a) Tibet
b) Dakkan
c) Güney Çin
d) Gobi

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

TÜRKÇE
1) a, 2) d, 3) b, 4) c, 5) a, 6) a, 7) c, 8) b, 9) a, 10) c, 11) b, 12) a, 13) c, 14) d, 15) a 16) b, 17) c.

GENEL KÜLTÜR
1) b, 2) c, 3) a, 4) c, 5) d, 6) b, 7) d, 8) a, 9) c, 10) b, 11) d.

GENEL KÜLTÜR

1. Batı Anadolu'da ilk İyon uygarlığını kuran aşağıdaki kavimlerden hangisidir?
a) Akalar
b) Romalılar
c) Grekler
d) Persler

2. Bir kutuda 20 kırmızı kalem ve 30 siyah kalem var. Kutudaki kalemlerin kaçta kaçı kırmızıdır?
a) $\frac{2}{5}$
b) $\frac{2}{3}$
c) $\frac{3}{2}$
d) $\frac{3}{5}$

3. Otlukbeli savaşı kimlerle hangi tarihte yapılmıştır?
a) 1734'te Akkoyunlular ile
b) 1243'te Bizanslılar ile
c) 1473'te Akkoyunlular ile
d) 1342'de Memluklular ile

4. Elektron mikroskopu ile:
a) Atomların içindeki diziliş sıralarını görebiliyoruz
b) Atomların su içindeki diziliş sıralarını görebiliyoruz
c) Atomların hücre içinde diziliş sıralarını görebiliyoruz
d) Yukardakilerin hepsi

5. Tayland'ın başkenti hangisidir?
a) Dar Es — Salem
b) Bangkok
c) Singapur
d) Hong—kong

6. Aşağıdaki şekilde sıra hangi sayıdadır?
a) 789
b) 678
c) 890
d) 810

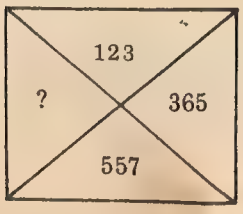

7. Bu sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklıdır?
a) Deniz
b) Boğaz
c) Kanal
d) Körfez

8. "Tom Sawyer'in Maceraları" kitabının yazarı hangisidir?
a) Alphonse Daudet
b) Mark Twain
c) Edgar Allan Poe
d) Victor Hugo

9. Ses aşağıdakilerden hangisinde en hızlı yayılır?
a) Uzay
b) Deniz Suyu
c) Buz
d) Karbon Dioksit

10. Sıra ile dizilselerdi hangisi ikinci uzun süre olurdu?
a) 3 saat 10 dakika
b) 1 saat 215 dakika
c) 2 saat 125 dakika
d) 17 çeyrek saat

11. Karlofça antlaşmasında şu devletlerden hangisi yoktur?
a) Polonya
b) Rusya
c) Avusturya
d) İngiltere

12. Hükümet kurulduktan sonra Meclis'te program okunur. Ne kadar zaman sonra program üzerinde konuşulmaya başlanır?
a) 2 gün sonra
b) 4 gün sonra
c) 6 saat sonra
d) Hemen

13. Aşağıdaki kentlerden hangisi Irak'tadır?
a) Elbistan
b) Musul
c) Tebriz
d) Hama

14. Everest'e ilk çıkan hangi ülkenin dağcısıdır?
a) Yeni Zelanda
b) Hindistan
c) Finlandiya
d) Norveç

15. Aşağıdakilerden hangisi ayrıdır?
a) Bonn
b) Paris
c) Bern
d) Milano

İP OYUNLARI

devrim alpöge

BALIKLAMA OYUNU

Merhaba! Geçen sayıda sözünü ettiğim ip oyunlarına işte başlıyoruz.

İlk oyunun adı Balıklama. Bu oyunda 3 el gerekiyor; yani bir arkadaşınız yardımcı olmalı. Balıklama adı nereden geliyor, derseniz. Ben okuldaki arkadaşlarıma oyunu yaptım; onlar bir harekete bakarak bu adı taktılar.

Geçen sayıdaki başlangıç düzenlerini anımsıyor musunuz? Dörtgen ve Altıgen Düzenleri?.. Eğer anımsamıyorsanız, geçen sayıya bir göz atın. Çünkü oyunumuz Altıgen Düzen'le başlıyor.

- Resimlerde iplerin kesiştiği noktaya dikkat! Çizgi kesiksiz gidiyorsa, ip üstten gidiyor demektir. Kesik duran çizgi ise alttaki ipi gösterir.
- Parmakların kısa adı şöyle:
  SOLBAŞ — sol el baş parmağı
  SOLİŞ — sol işaret parmağı
  SOLKÜ — sol küçük parmak
  SAĞBAŞ — sağ el baş parmağı
  SAĞİŞ — sağ işaret parmağı
  SAĞKÜ — sağ küçük parmak
- İpin baş parmakla küçük parmak arasında duran kısmına "avuç ipi" diyoruz.

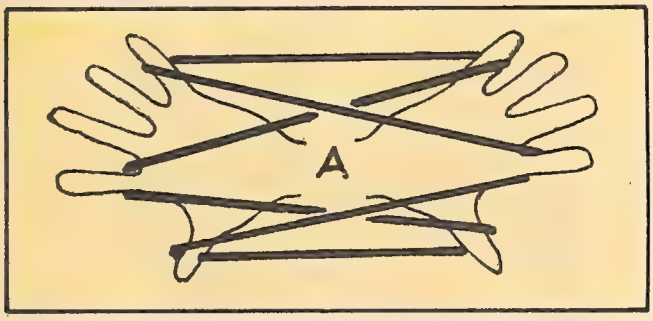

Altıgen Düzen'i oluşturun. Oyun böyle başlıyor. O zaman yukarıdaki resimde gördüğümüz durumu elde edeceksiniz. Size yardım edecek olan arkadaşınız elini iplerin arasından, resimde (A) ile gösterilen yerden aşağıdan yukarıya doğru soksun. El bileğe kadar iplerin arasından yükselince SOLİŞ, SOLKÜ, SAĞİŞ, SAĞKÜ'yü bırakın ip yalnızca SAĞBAŞ ile SOLBAŞ'a takılı kalsın. Böylece aşağıdaki duruma geldik. Arkadaşınızın eli bilekten ipinize tutsak oldu.

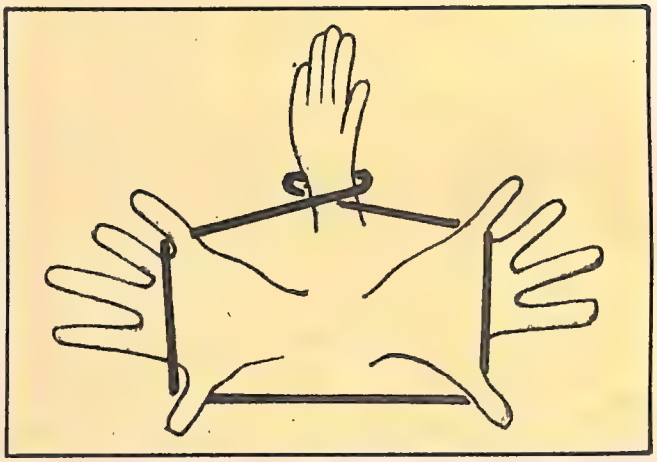

SAĞİŞ ile sol avuç ipini, SOLİŞ ile sağ avuç ipini alın. Aşağıdaki duruma geldik.

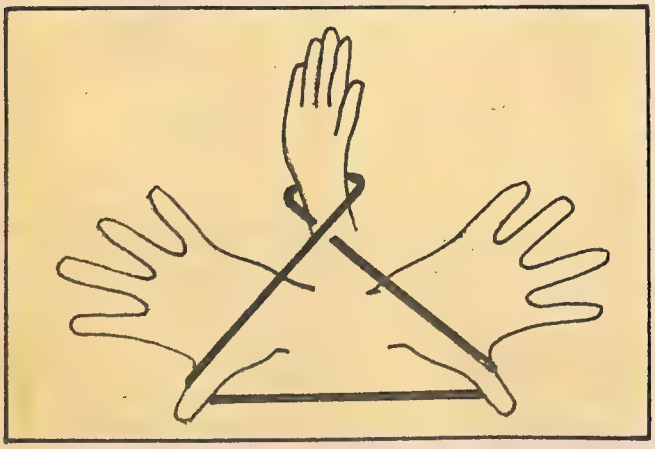

Şimdi de yukarıdaki resimde gördüğümüz durumdan Dörtgen Düzene geçmemiz gerekiyor. Yani sol ve sağ elimizin küçük parmaklarını ipe geçirerek ipi alın ve ipi gerin yan tarafta, yukarıda gördüğünüz duruma geldik. Dikkat ediyorsunuz, değil mi? Arkadaşınız daha hâlâ bileğimden tutsak.

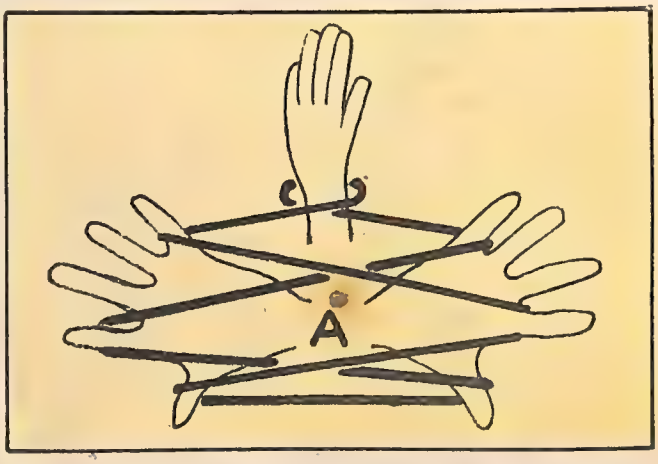

Arkadaşınız elini resimde (A) ile gösterilen yere, balıklama, yukarıdan aşağı doğru soksun. SOLİŞ, SOLKÜ, SAĞİŞ, SAĞKÜ'yü bırakıp ipi baş parmaklar arasında gerin. İple tutsak etmiş olduğunuz arkadaşınızın eli kurtulmuş olacak.

Oyunun adı arkadaşınızın son anda yaptığı iplerin arasına dalış hareketinden geliyor.

size bir mektup var

Kardeşim Yeter,

Mektubunu aldım. Çok üzüldüm. Ağlamamak için kendimi zor tuttum. Dediğin gibi çok kötü bir şey olmuş. Filimlerdeki gibi bir şey. Selim Şahin'in boğuluşu, onu arayışınız, ölüsünü buluşunuz hep gözümün önünde canlandı. Nasıl anlatsam sana? Okudukça boğazıma bir şeyler düğümlendi. Annem," eee, bakayım neler yazmış mektup arkadaşın" diye sorunca, "al oku da gör" dedim. Arkasından da gözyaşlarımı tutamadım. Önce de yazmıştım ya, ben çok yufka yürekliyim. Arkadaşlarımın gülüp geçtiği nice şeyler, beni üzer, düşündürür.

Annem ağladığımı görünce şaşırdı. "Ne var, ne olmuş" dedi. Sonra o da okudu mektubunu. Annemin de gözleri sulandı. Bir zaman düşündü. "Ne yapabiliriz? Elimizden bir şey gelmez ki... Kader! Yavrucuğun ölümü bu yolda olacakmış..." dedi. Geldi, başımı okşadı. Beni avutmaya çalıştı... Ben bir türlü konuşamıyordum. "Ağlamak neyi değiştirir? Sus! Haydi sus, bırak ağlamayı" diye biraz da çıkıştı annem.

Ne dedim de o köprü kartını yolladım. Sanki bir suçluluk çöktü üstüme. Kimbilir resmine bakarken neler düşündünüz? O boğazın üzerine koskocaman, dev gibi köprüyü yapanlar sizin deli çayın üzerine de bir küçük köprü kuramazlar mıydı? Orada da insanlar yaşamıyor muydu? Sulara kapılıp boğulan bir Selim Şahin olmamış ki... Dediğine göre nicelerinin canına kıymış. Hem sonra oralar da ülkemizin bir parçası değil mi? Bunları düşündükçe üzüntüm daha da artıyordu. Hele mektubun sonundaki bir cümlen dilime dolandı. Kendi kendime söylenip duruyordum içimden: "O köprü kartına da hiç bakamıyorum artık."

Doğrusun. Ne diye bakacaksın o köprü kartına? Her bakışında Selim Şahin'in boğuluşunu düşündürecek sana. Belki benim kafama takılan sorular senin de kafana takılacak... O akşam babam da okudu mektubunu. O bile donuklaştı. Konuşurken sesi bir hoş oldu. Belli ki üzüldü. Sonra, "neden deli çayın üzerine de bir köprü yapmazlar? Orada da yurttaşlarımız yaşamıyorlar mı?" diye sordum. Sesim öfkeliydi. Annemle babam bir süre bakıştılar. Babam yine her zamanki gibi, "bak hele, düşündüğüne bak... Oğlum her deli çayın, her derenin üzerine köprü kurmaya kalkışılsa, buna para yetmez. Sonra diyelim ki deli çayın üzerine köprü yapıldı. Kaç kişi yararlanacak? Devletin ilk görevi, büyük yerleşme merkezlerinin eksikliklerini tamamlamakdır. İnsanlarımızın daha yoğun yaşadığı yerlere ilkin el atılacak. Sonra köylere de sıra gelecek...." gibisinden bir sürü şeyler söyledi. Hiçbirine inanmadım. Ablamsa hiç ilgilenmez böyle şeylerle. Üstelik benimle alay da eder. Arkadaşlarımın hakkı varmış ona göre. Ben çok yufka yürekli, gözü yaşlı biriymişim.

Mektubunu birkaç kez okudum. Selim Şahin'i düşündüm. Anasını düşündüm. Bana göndereceğinden bir mektubunda söz ettiğin nakışlı çorapları düşündüm. Gece de rüyama girdi. Nasıl mı? Bir yaz günü pikniğe gitmişiz. Gittiğimiz yer sizin deli çay gibi bir yermiş. Yanımda bizim sınıftan Cengiz, Erhan, Işık, Bilge de var. Bir ara arkadaşlarım gidiyorlar yanımdan. Derken bir çocuk geliyor yanıma. Kara kuru, ince uzun boylu bir çocuk. Bana gülümseyerek bakıyor. Belli ki bir şeyler söylemek istiyor. Ben de ona gülümsüyorum. "Diyor ki ben Selim Şahin'im. Yeter Sarıgül'ün arkadaşı. Şu gördüğün yerin ardındadır bizim köy. Deli çay da biraz ötede. Gel göstereyim sana."

Birlikte yürüyoruz. Biraz sonra bozbulanık akan bir suyun kıyısına geliyoruz. Kıyıda büyük büyük çınar ağaçları var. Ağaçlarda atmacalara benzer kara kara kuşlar var. Korkunç, insanı ürküten seslerle ötüyor bu kuşlar Korkuyorum. "Korkma" diyor Selim Şahin, "hiçbir şey yapmazlar. "Çınarların altına doğru yürüyoruz. Büyücek bir çınarın altına oturuyoruz. Hava da çok sıcak. Selim Şahin'e "hava çok sıcak, çok terledim" diyorum. Havaya bakıyor. "Yağmur yağacak" diyor. Dediği gibi oluyor birden. Bir yağmur başlıyor ki oluk oluk... Sonra nasıl oluyor bilmiyorum. Selim Şahin, "seni bizim köye, anamın yanına götüreyim" diyor. Yağmur da kesilmiş. "Peki" diyorum. "Sudan korkma, elimi tut; ben seni geçiririm karşıya" diyor. Birlikte suya giriyoruz. Selim Şahin önde, ben onun arkasında. Ağır ağır ilerliyoruz suda. Derken derin bir yere geliyoruz. Birden Selim Şahin ayağı kayıyor, sulara kapılıyor. Ben hızla bir çınarın dalına tutunuyorum. Selim Şahin'in "beni kurtarın, beni kurtarın! Yardım, yardım... Yetişin yetişin!" diye bağırışlarını duyuyorum. Bir şey yapamıyorum. Benim de tutunduğum dal sallanıyor. Kırıldı kırılacak. Ben de bağırıyorum....

Ablam uyandırdı. Uykumda ağlıyormuşum. Bir süre uyuyamadım. Ne düşündüm biliyor musun? Bir gün büyüyünce bütün bunları biz düzeltmeye çalışırız.

Geçen mektubumda sana bir de köylerdeki baharın güzelliğini anlatan bir şiir yazmıştım. O şiiri yazdığıma da pişman oldum. O şiirde anlatılanların hepten yalan olduğunu anladım. Oysa kitaplarda hep gerçekler anlatılsa ne iyi olur.

Ders yılı sonu geliyor. Haziranın 12'sinde derslerimiz kesiliyor. Radyodan duyduğuma göre köy okullarında dersler daha erken kesilecekmiş. Sizinkisi ne zaman kesiliyor? Bir de söylemeyi unuttum. Bu arada ben kolej sınavına girmiştim ya onun ilk elemesini kazanmışım. Bakalım ikincisini de kazanacak mıyım? Birincisi testti. Çok kolay geçti. İkincisi de yine test olacakmış.

Mektubunu bekler, gözlerinden öperim.

Özgür Ertan

OLİMPİYATLAR

HALİT KIVANÇ anlatıyor

Türk güreşinin unutulmaz isimlerinden biri olan Yaşar Doğu.

TÜRK GİBİ KUVETLİ

1948 Londra Olimpiyatları bir bakıma Türk güreşçilerinin Olimpiyatları olmuştu. Minderlerde Türk fırtınası esiyor, tüm spor dünyası "Türk gibi kuvvetli" diyor da başka şey demiyordu. Tek tek şampiyonduk. Takım halinde şampiyonduk. Sporumuzun altın sayfaları yazılıyordu Londra minderlerinde.. Serbestte 57 kiloda Nasuh Akar, 62 kiloda Gazanfer Bilge, 67 kiloda Celal Atik, 73 kiloda da Yaşar Doğu şampiyon olmuş, altın madalya kazanmışlardı. 52 kiloda Halit Balamir ve 79 kiloda da Adil Candemir ikinciydi. Yani gümüş madalya alıyorlardı. Greko–Romende de 62 kiloda Mehmet Oktav, ağırda Mersinli Ahmet Kireççi şampiyon, 52 kiloda Kenan Olcay, 79 kiloda Muhlis Tayfur ikinci, 57 kiloda Halil Kaya üçüncü oldular. Yani Londra Olimpiyatları'nda Türk güreşçileri 6 altın, 4 gümüş, 1 de bronz olmak üzere tam 11 madalya kazanmışlardı. Sporumuzun zirveye çıkışıydı bu...

FUTBOLDE HEM SEVİNDİK HEM DE ÜZÜLDÜK

1948'de Londra Olimpiyatları'nda futbol milli takımımız o günün güçlü yıldızlarından kurulmuştu. O tarihte henüz profesyonelliği kabul etmediğimiz için, "A" milli takımımız amatör kadro olarak Olimpiyatlarda yer aldı. Bu kuvvetli takımımızın ilk maçı bir gol yağmuru altında geçti. Çin milli takımını Gündüz'ün iki, Lefter'le Hüseyin'in de birer golüyle 4 – 0 yendik. İkinci maçta ise karşımıza, o günlerin fırtınası Yugoslavya çıkmıştı. Mitiç, Bobek, Çaykovski, Vukas gibi unutulmaz yıldızların oynadığı Yugoslavya karşısında pek tutunamadık. Şükrü Gülesin'in şeref sayısıyla yetinerek 3 – 1 kaybettik ve elendik. Bizi yenen Yugoslavya turnuanın sonuna kadar mücadelesini sürdürdü ve şampiyon İsveç'in ardından ikinciliği aldı.

Atletizmde, 1948 Londra Olimpiyatları'nda bize ilk ve son madalyamızı kazandıran Ruhi Sarıalp şimdi, "Yüksek Denizcilik Okulu"nda geleceğin denizcilerine taktik ve kondisyon dersi veriyor...

ATLETİZMDE İLK VE SON MADALYAMIZ

1948 Londra Olimpiyatları, Türk Sporu için bir başka açıdan da anlam taşıyor, tarihimizde ilk ve son kez atletizmde madalya kazanıyorduk. 15. 02. 5 atlayan Türk atleti Ruhi Sarıalp üç adımda Olimpiyet üçüncülüğünü kazanmış, ülkemize bir bronz madalya da o getirmişti. Londra Olimpiyatları'ndaki 12'nci madalyamızdı bu.. Aynı zamanda ondan önce de, ondan sonra da bir daha Olimpiyatlarda atletizm dalında dereceye giremeyecek, hiç madalya alamayacaktık. Ruhi Sarıalp bugün de Türk atletizminin tek Olimpiyat madalyalı sporcusu olma onurunu taşıyor. 1948 Londra Olimpiyatları'nın bizim için bir başka özelliği de, ilk kez Olimpiyatlara bir bayan atletimizin katılmasıydı. Liseli bir genç kız olan Üner Teoman, Londra'da Ay--Yıldızı temsil eden sporcular arasında yer almıştı.

6. KIŞ OLİMPİYATLARI OSLO-1952

Norveç, 6. Kış Olimpiyatları'nın evsahipliğini üstlendi ve bu işten yüzakıyla da çıktı. Hem organizasyon bakımından, hem de sporcuların çabası yönünden başarılı oldu. Norveç sporcuları 7 altın madalya ile Amerikalıları geride bıraktılar. Amerika 4, Almanya ve Finlandiya ise 3'er altın madalya aldılar. Oslo'daki Kış Olimpiyatları'nda 30 ulustan 880 sporcu yarıştı.

BEYAZ GORİL
«KARTOPU»

Dünyanın tek beyaz goriline herkes gözü gibi bakıyor. «Kartopu» adını taktıkları bu gorilin kendisi beyaz bir yavrusu olması için çalışılıyor

BATI Afrika'daki Ekvator Gine'sinde araştırma yapan bilimadamları dünyada ilk kez bir beyaz gorille karşılaştılar. Yerlilerin "Kartopu" adını verdikleri bu şirin hayvan küçük bir çocuğun boyundaydı. Gözleri maviydi. "Kartopu" önceleri bilimadamlarına ve yerlilere saldırmaya kalkıştı, kaçmaya çabaladı. Ama sonunda ele geçirildi. Bir başka ilginç şey de bu küçük beyaz gorilin annesinin siyah olmasıydı. Hayvanlar krallığının bu yeni üyesi eline verilen koca bir muzu yemeye başlayınca yavaş yavaş yola geldi ve çevresindekilere alışmaya başladı.

"Kartopu"nun bulunduğu yer Afrika'nın en fazla goril yaşayan bölgelerinden birisiydi. Rio Muni denilen bu bölge sık tropikal ormanlarıyla ünlüdür. Bu ormanlardaki ağaçlar ortalama 30 – 40 metre yüksekliğindedir.

"Kartopu" bulununcaya kadar o bölgede yalnızca siyah gorillerin yaşadığı bilinmekteydi. Beyaz Goril o zamana kadar yerliler arasında yalnızca bir efsane konusuydu. Bu yüzden sevimli hayvanın bulunmasına en çok yerliler şaşırdılar. Bilimadamları "Kartopu"nun diş yapısından hayvanın iki yaşında olduğunu anladılar. Bütün goriller gibi iki ayağı üstünde durabilmesine rağmen, o da dört ayakla yürümeyi yeğliyordu.

Bu eşsiz goril bir süre insanlara alıştırıldıktan sonra bir gemiye bindirilip Madrit'deki hayvanat bahçesine götürüldü. Beyaz goril insanlara o-kadar alıştı ki, onlarla birlikte yemek yemeye, banyo yapmaya bile razı oldu. Hiç de yurdunu özlüyor görünmüyordu. Uygarlığa çok çabuk alışmıştı. Ne de olsa insanoğlunun uzak bir akrabasıydı. "Kartopu"nun beyaz olmasını bilimadamları şöyle açıkladılar. Öteki gorillerde bulunan renk hücreleri bu hayvanda yoktu. Bu yüzden bütün tüyleri beyaz, derisi pembe ve gözleri maviydi. Tıpkı insanlarda olduğu gibi. Kimi insanlarda deri pembe, bütün tüyler beyaz ve gözler mavidir. Bu durum renk hücrelerinin olmayışından ileri gelir.

"Kartopu"nun en sevdiği gıda maddeleri süt ve muz. Beyaz goril özellikle sütü çok severek içiyor. Bildiğiniz gibi sık ormanlarda pro-

teinli gıdalar bulmak çok zordur. Bu yüzden küçük beyaz goril proteini bol sütü geri çevirmiyor.

"Kartopu"nun insanlara alışması çok kolay olmadı. İlk 15 gün kimseyi kendine dokundurmadı. 16 günden sonra başına, kulaklarına, bacaklarına ve kollarına dokunulmasına izin verdi. Kafesinden çıkmaya başladı ve kendisine kim muz, şeker kamışı gibi yiyecekler verirse onların arkalarından koşmakta sakınca görmedi.

Bir ayın sonunda "Kartopu" insanlarla elele yürüyor, ellerini birbirine vurarak neşeli sesler çıkarıyordu.

Şimdi bilimadamları beyaz gorilin nasıl üretilebileceği üzerine kafa yoruyorlar.

Madrit hayvanat bahçesinde bugünlerde en fazla ilgi toplayan yer kuşkusuz "Kartopu"nun bulunduğu kafes. Her gün yüzlerce çocuk küçük beyaz gorili görmeye geliyor. "Kartopu" da bu ziyaretlerden çok memnun elbette. Çünkü her çocuktan bir armağan alıyor. Armağanların en güzeli muz "Kartopu" için. Her gün doya doya muz yiyor.

Dünyanın tek beyaz gorili olan "Kartopu"nun karnı doyuyor. Ama çok mutsuz. Çünkü tek başına yaşıyor. Hayvanat bahçesi ilgilileri de ona yaraşır bir eş bulmaya çalışıyorlar. Bu da oldukça zor bir iş. Bir beyaz goril çok daha zor bulunur, belki de hiç bulunmayabilir.

Sizlere sunduğumuz fotoğrafların hepsi de beyaz gorilin tropikal ormanlardan Madrit'e getirildikten sonraki yaşamına ilişkin. Gördüğünüz gibi hiç de insanları yadırgamıyor. Çocuklarla oynuyor, onların elinden yemeğini yiyor. Hatta bakıcılarının elinde keyifli keyifli banyosunu yapıyor.

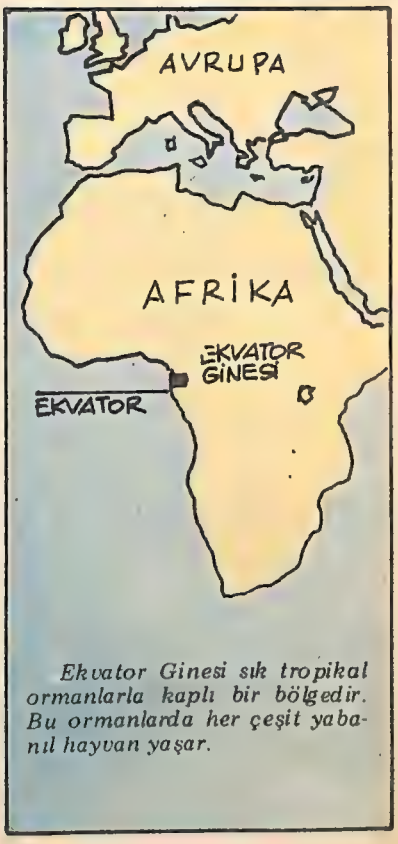

Ekvator Ginesi sık tropikal ormanlarla kaplı bir bölgedir. Bu ormanlarda her çeşit yabanıl hayvan yaşar.

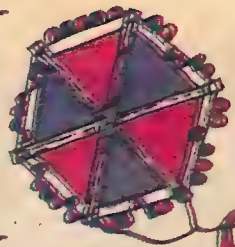

UÇURTMA YAPALIM

uçurtmayı yaşatalım

NURİ ÖDEKAN

PİRAMİT UÇURTMA

YÜZYILIMIZIN başlarında Alexander Graham Bell tarafından insan kaldıran uçurtma araştırmaları sırasında bulunmuştur. Başlangıçta tek birim olarak kullanılmış, daha sonra çok daha büyük boyutlu uçurtmalar içinde bir parça olarak yer almış, çok sayıda piramitten oluşan kaldırma gücü yüksek dev uçurtmalar geliştirmiştir. Kuyruksuz uçan bir türdür. Yüksek rüzgâr hızında kullanılmalıdır.

KULLANACAĞIMIZ MALZEME

- Sert yada yumuşak ağaç çıtalar, kesit 6 mm x 6 mm
- Kumaş, polietilen yada kâğıt
- Yapıştırıcı
- İp
- Küçük metal çember.

RESİMLER

1 — Uçurtmamızın taşıyıcı iskeleti.
2 — Çıtalarımızı verilen sayı ve ölçülerde keselim.
3 — Çıta uçlarına bağlantı için gerekli çentikleri açalım.
4 — Piramit iskeletini oluşturacak biçimde çıta uçlarını sıkıca birbirlerine bağlayalım, tutkallayalım.
5 — Verilen ölçülerde kaplama malzememizi ve üzerinde gösterilen çentikleri keselim.
6 — Kaplama kenar paylarını çıtaların üzerinden arkaya döndürüp tutturalım. Sonuçta iki yüzey kaplanmış, iki yüzey boş olacaktır. Köprü bağlantı noktalarından, verilen ölçülerde, köprü iplerini geçirip metal çembere bağlayalım. Uçurtma ipimizi takalım.

Piramit uçurtmanız hazırdır, kullanabilirsiniz. Hepinize başarılar...

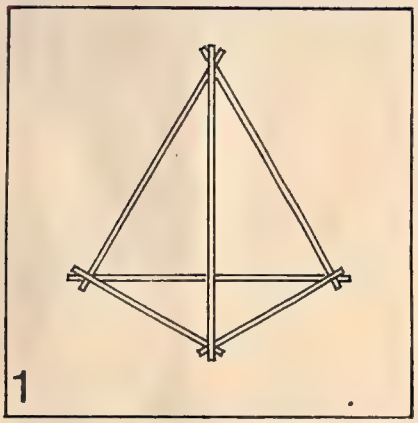

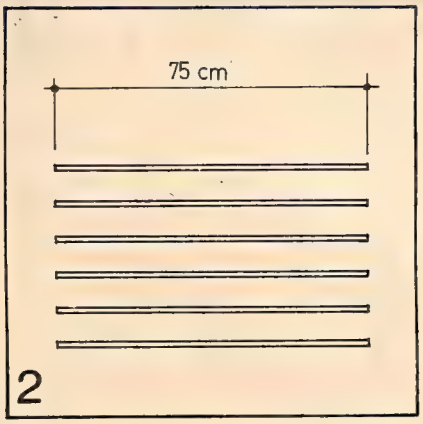

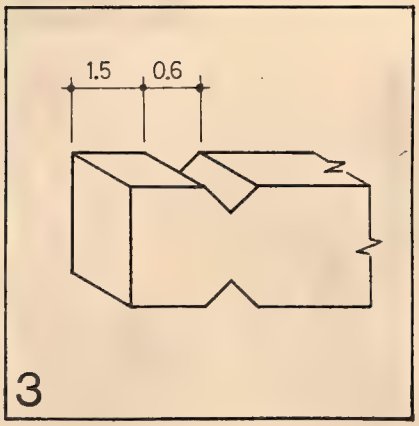

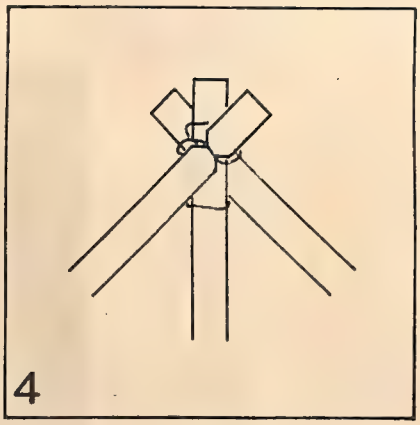

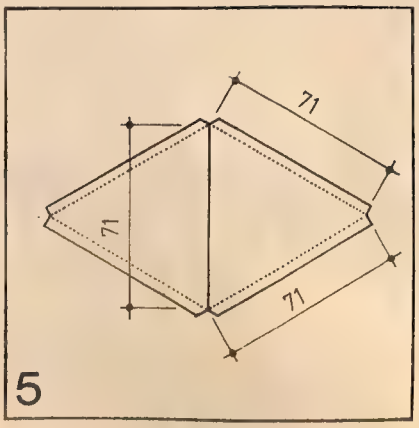

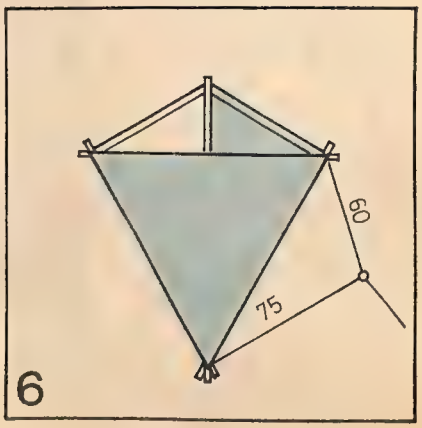

Uçurtma Şenliği

11 Mayıs 1980

ATİLA ALPÖGE

UÇURTMACILAR GÖREV BAŞINA

11 Mayıs Pazar günü yaklaşıyor. Haydi bakalım, görev başına! Tembellik etmek yok. Güzel bir Uçurtma Şenliği geçirmek için şimdiden bir şeyler yapmamız gerekli. Çünkü bu şenlik sizin. Bu şenliği yaratacak, yaşatacak olan da sizsiniz.

Nasıl mı? Uçurtma yaparak ve 11 Mayıs günü uçurtma uçurarak, yapmanız gerekenleri teker teker sıralayalım.

BİR – Babanızla, ağabeyinizle, tanıdıklarınızla konuşun. Onlara Şenliği anlatın. Milliyet Çocuk Dergisinde bu konuda çıkmış yazıları gösterip okutun. Büyükleriniz biraz tembel olur. Hatta ciddiye de almayabilirler. Yılmayın, onları harekete geçirin.

İKİ – Büyükleriniz arasında ummadığınız kimseler uçurtma meraklısı çıkacaktır. Heyecanla size yardımcı olacaklardır. Onların tanıdıkları vardır. Kentinizde bir uçurtma şenliği oluşması için gidip konuşsunlar.

ÜÇ – Şenliği düzenlesinler, diye gidip konuşulacak kimseleri, yerleri hatırlatalım: Belediye Başkanı, Vali, Kaymakam, dernekler, Halkevleri, spor klüpleri.... Bunlardan biri siz çocuklar için güzel bir gün oluşturmaya karar verebilir ve Şenliğe sahip çıkabilir.

DÖRT – Okulda öğretmeninizle konuşun. Resim dersinde, işbilgisi dersinde... Okulunuz Şenlik düzenleyebilir.

BEŞ – Şenlik için yapılması gerekenler şunlar: önce uçurtma uçurulacak geniş bir yer bulmak. Rüzgarı iyi olan açıklık bir tepe... 11 Mayıs günü Şenliğin burada yapılacağını kentteki çocuklara duyurmak. O gün orada piknik yapılabilir. Eğlenceler düzenlenebilir. Uçurtma yarışmaları gerçekleştirilebilir. Önemli olan kentinizdeki uçurtma sevenleri 11 Mayıs günü bir araya toplamak ve birlikte uçurtma uçurup, uçurtmalar üzerine konuşmak...

ALTI – Şenlik düzenlemesi konusunda kentinizde yapılanları bize duyurun. Eğer bir kuruluş şenliğe sahip çıkmışsa, biz de bilelim. Şenliğin yapılacağı tepeye karar verilmişse yazın bize. (Gerçi kentimizdeki gazeteler, belediyenin hoparlörleri ve başka olanaklar bütün bunları halka daha iyi duyurur ama olsun.) Hazırlıkları ve şenlik tepesinin yerini bize en geç 10 Nisan'a kadar yazıp postalayın. Biz de arkadaşlarınıza Dergide duyuralım. Adresi hatırlatalım: "Uçurtma Şenliği – Milliyet Çocuk Dergisi – Milliyet Yayınları – Basın Sarayı – Cağaloğlu – İstanbul"...

YEDİ – Şenlik hazırlıkları sürüp giderken kendi uçurtmanızı yapmaya başlayın. Büyüklerinizle, akranlarınızla bir takım kurun; Nuri Ödekan ağabeyinizin yazı dizisinde tanıttığı bir uçurtmaya karar verip kolları sıvayın.

bir uçurtma anısı

Şimdi anlatacağım anı Duygu Sağıroğlu'nun. Duygu ağabeyiniz Türk sinemasının önemli yönetmenlerinden biri. Öte yandan tiyatro oyunlarına dekor da yaptı. Gördüğünüz gibi, çok yönlü bir kişi. Gerçek bir çocuk dostu da.. Bir de tam bir uçurtma sever. Aşağıdaki anıyı ondan dinledim. Duygu öyküsünü şöyle anlattı:

Ben askerliğimi öğretmen olarak yaptım, 1961 yılında... Erzincan'ın Çayırlı ilçesine bağlı Sosunga köyünde... 23 Nisan yaklaşıyordu. Küçük okulumuzda bayrak yoktu. İstanbul'daki arkadaşlarıma mektup attım, "bana bir bayrak yollayın" dedim. 3 metre boyunda kocaman bir bayrak yolladılar. O kadar büyüktü ki, nereye asacağımızı şaşırdım. Bayrağı asabilecek bir direk, ya da başka bir şey yoktu. Sıkıntıdan uykum kaçtı. Bir çare bulmalıydım. Birden aklıma bir fikir geldi. Oturdum, iki adam boyunda kocaman bir uçurtma yaptım. Kuyruk olarak da bayrağı kullandım. Dengesini oluşturmak bir hayli güç oldu. Ama sonunda başardım. 23 Nisan sabahı bütün öğrencilerle bir araya geldik ve el birliğiyle uçurtmayı uçurduk. Tabii bayrak da havalandı, iyice göğe yükseldi.

Çocukları aldım; uçurtmanın peşine takıldık. Bir yandan bayrak havalanırken hep birlikte bucak merkezimiz Başköy'e kadar yürüdük. Yolculuk 45 dakika kadar sürdü. Bayrağı taşıyan uçurtma sürekli göklerde kaldı; önümüzden gitti. O günün coşkusunu ve keyfini hiç unutmam.

ŞENLİK HABERLERİ

● Şenlikle ilgili bazı hazırlıklar sessiz sessiz ilerliyor. Bunlardan en önemlisi Milliyet Çocuk Dergisi'nin bir kaç hafta önce yolladığı mektuplar oldu. Derginiz 90'ın üstünde Belediye Başkanı'na bir mektup yolladı ve 11 Mayıs'taki Uçurtma Şenliği'ni duyurdu. Sizin adınıza onları kentinizde Şenliğe sahip çıkmaya çağırdı. Bakalım kentinizin Belediye Başkanı bu çağrıyı nasıl karşılayacak? Tabii, bunlar büyükçe kentler.. Belki de sizin kentiniz bu 90 kent arasında değil. Öyleyse Belediye Başkanı'nızı siz uyarın. Büyükleriniz uyarsın.

● Büyükler dedik de aklımıza geldi. Uçurtma Şenliği çağrısını siz küçük arkadaşlarımız nasıl karşıladınız, bilemiyoruz. Ama çok iyi biliyoruz ki, büyük arkadaşlarımız heyecanla karşıladılar. Bir çok yaşlı başlı arkadaşımız hemen Şenlik için uçurtma yapmaya başladılar... Anılarını anlattılar... Şenlik için düşünceler oluşturdular.... Benden söylemesi; gördüğüm kadarıyla büyükler bu Şenliğe büyük heyecan duyuyorlar.

● Çok yakından izlediğimiz başka bir gelişmeye şimdilik değinip geçelim. İstanbul'da ilginç şeyler oluyor. Şenlik için bir çok hazırlık var. Öyle anlaşılıyor ki, 11 Mayıs Pazar günü Uçurtma Şenliğinde İstanbul'da canlı ve güzel şeyler olacak. Bunları gelecek haftalarda açıklayacağız.

aziz nesin

uyusana tosunum

Aziz Nesin, sadece büyüklere seslenen yazılarıyla, kitaplarıyla değil, çocuklar için yazdığı öyküleriyle, masallarla da ün yapmış değerli bir sanatçımızdır. Onun daha önce bir kitabını, "Aziz Dededen Masallar"ını yayımlamıştık. Şimdi, aynı sanatçımızın yine sizler için yazdığı başka öyküleri "Uyusana Tosunum" adı altında, Mavi Çocuk Dizisi'nin ilk kitabı olarak sunmaktan kıvanç duyuyoruz. Yitirdiğimiz çizgi ustası Yalçın Çetin'in resimleriyle daha da zenginleşen bu yapıtı severek okuyacağınızı umuyoruz.

PEŞİN FİYATINA TAKSİT VE İNDİRİM KOLAYLIKLARIYLA ÇOCUĞUNUZİÇİN SEÇKİN BİR KİTAPLIK

Çağdaş Çocuk Edebiyatı dizisi

1- AL MİDİLLİ/John Steinbeck (Nobel 1962) 40.-
2- EN GÜZEL HİKAYELER/Ömer Seyfettin 40.-
3- OLAĞANÜSTÜ YAŞANTILAR/Edgar Allan Poe 40.-
4- BEYAZLARIN ÇOCUKLARINA KÜÇÜK ZENCİ ÖYKÜLERİ/B.Cendars 50.-
5- DAYIM BALON OLMUŞ/Necati Tosuner 50.-
6- GÜL SAĞNAĞI/İsmail Uyaroğlu 40.-
7- VAHŞETİN ÇAĞRISI/Jack London 40.-
8- ORTALIĞI KARIŞTIRAN ADAM/Mark Twain 40.-
9- ŞU TATLI İNSANLAR/O.Henry 40.-
10- ASLAN ASKER ŞVAYK/Yaroslav Haşek 40.-
11- ŞAŞKINLAR PANAYIRI/Nikolay Gogol 40.-
12- ÇOCUKLARIMA MEKTUPLAR/Antonio Gramsci 40.-
13- BİR İNSAN DOĞUYOR/M.Gorki 40.-
14- HİROŞİMA ÇOCUKLARI/Arata Osada 40.-
15- YAŞLI BALIKÇI VE DENİZ/E.Hemingway (Nobel 1954) 40.-
16- İKİ ÇOCUK/Oktay Akbal 50.-
17- İKİNCİ BASKI/Refik Durbaş 50.-
18- DÜNYAYA MASALLAR/Işıl Özgentürk 60.-
19- HAYLAZ ÇOCUKLARA ÖYKÜLER/J. Prevert 50.-
20- SANSÜR/Tan Oral 40.-
21- ÇİNGENELER ARASINDA/Vidoe Podgoreç 40.-
22- UNUTULMAYAN GÜNLER/Hasan Mercan 40.-
23- DON CAMALE'YE ZEYTİN YOK/G. Feustel 40.-
24- MUTSUZ BİR HAFTA/Janusz Korczak 40.-
25- İNEKLERDEN BİRİ/Adı: "OĞLUM"/E. Palmer 50.-
26- CİNTEPE/Yusuf Savaş 60.-
27- HAYDUT OĞLU HAYDUT/Karel Capek 40.-
28- ÇANLAR SAVAŞI/Gianni Rodari 40.-
29- KİM SEVMEZ UĞUR BÖCEKLERİNİ/A. Cılga 50.-
30- AHMET'İN GEMİLERİ/Tanju Cılızoğlu 50.-
31- ÜÇÜNCÜ ADAM/Graham Green 40.-
32- ÇİNGENE ÇOCUĞU/Hasan Kyafet 60.-
33- KİM YAPAR BEZİ DOLABI KİTABI/A. Seghers 40.-
34- BİR ŞEFTALİ BİN ŞEFTALİ/Semet Behrengi 40.-

* 34 YAZAR 34 KİTAP * TOPLAN 1500 TL * TAKSİT FARKI ALMADAN, PEŞİNSİZ, AYDA 250 TL. TAKSİTLE * Yalnız peşin alımlarda kişilere % 15, okul kitaplıklarına, % 20 indirim yapılır. * İstemediğiniz ya da sizde bulunan kitapları değiştirme olanağınız vardır. * Kitap okurlarını, süreç içinde kitaplara gelmesi muhtemel zamlardan korumak aradığı kitapları bulunduğu yöreden sağlayamayan veya uzun saatlerini günlük çalışma ile geçiren ve kitap seçmek, yayın hayatını izlemek vb. işlere zaman ayıramayan günümüz insanına bu hizmeti evine götürmek amacıyla oluşturduğumuz kampanyamız kısa bir süreyi kapsamakta olup, peşin ya da taksitle alım yapmak isteyenlerin isteklerini belirtir bir mektubu veya kuponu adresimize göndermeleri ya da şahsen başvurmaları veya telefon etmeleri yeterlidir. * Posta gideri olan 50 TL. ilk taksitte ilave edilir. * Yurtdışına taksitli satış yapılamamakta olup, peşin almak isteyenlerin adresimize 50 DM. yollamaları yeterlidir.

BASIN Çağdaş YAYIN Kitapçılık

İsteme Adresi:
Serasker Sok. No: 20 Kadıköy-İstanbul.
Tel: 38 53 11

Çağdaş Çocuk Edebiyatı dizisi

PEŞİN ( ) TAKSİTLE ( ) ALMAK İSTİYORUM
ADI:
SOYADI:
ADRESİ:

İMZA:

ÇOCUK KLÜBÜ

ARMAĞANLAR POSTALANIYOR

ÇOCUK Klübü'nden armağan kazanan kardeşlerimizin armağanları süratle yerlerine ulaştırılıyor sevgili okurlar. Armağan kazanıp da, henüz armağanları ellerine ulaşmayan okurlarımız üzülmesinler, Armağanlarınız posta yolu ile gönderildiğinden, zaman zaman gecikmeler de olacaktır.

Sizlere anımsatmak istediğimiz bir başka konu da öteki yayınevlerinin kitaplarıyla ilgili... Yayınevleriyle anlaşan, "Çocuk Klübü" yetkilileri, çok kısa bir süre sonra onların da kitaplarını sizlere dağıtabilecek.

Ayrıca İmzalı Kitap Servisi'mize gösterdiğiniz ilgiden dolayı teşekkür ederiz. Yine önümüzdeki sayılarımızda, indirimli ve imzalı olarak alabileceğiniz kitapların geniş bir listesini sunacağız.

Adlarını armağan kazanan kardeşlerimizin arasında göremeyen okurlarımız üzülmesinler. Bu tür kuraları her hafta sürdürecek, bir yıl içinde de her okurumuza bir armağan ulaştıracağız.

Esenlik dolu bir hafta dileriz sevgili çocuklar.

KASET KAZANANLAR

1. Mustafa Taşhan
2. Sabri Laçin
3. Emre Çınar
4. Berna Aybek
5. Güntekin Yılmaz

KİTAP KAZANANLAR

1. Ejder Cinpolat
2. Tekin Susar
3. Nurseren Fitos
4. Ö. Mesut Özbek
5. Göksel Doğan
6. Güniz Dündar
7. Ümit Tekin
8. Murat Cinkaya
9. Ö. Bilge Sülükçü
10. Mehmet Tören
11. Atila Daimkulaç
12. Tahsin Kaplan
13. Ekrem Fidan
14. Kubilay Keser
15. Turgut Çavuşoğlu

MIS TIK

– Kızım büyüdü teyzesi. Artık giysilerimi ütülüyor.

ARAMIZA YENİ KATILAN ARKADAŞLAR

982. Ayhan Sarısu, 983. Murat Tokmakçı, 984. A. Rıza Pekşen, 985. Mehpare Altaylı 986. Banu Tümer, 987. Rıza Barbaros Apaydın, 988. Tülin Görer, 989. Tülin Şişman, 990. Kenan Nalbant 991. Kemâl Berkarda 992. Cihan Topaloğlu, 993. Erhan Erdeğer 994. Sinan Acar, 995. Sinan Akgüç, 996. Adile Şahin 997. Önder Sezgi, 998, Nafit Görken, 999. Şaban Taşpınar, 1000 Aydan Murtaza, 1001. Sevile Uzun, 1002. Muammer Özyıldırım, 1003. İbrahim Kaçamak, 1004. Hakan Günal 1005. 1006. Volkan Ünlüer, 1007. Neslin İsmailoğlu, 1008. Burçin İsmailoğlu, 1009. Nezih Öner, 1010. Alp Kökin, 1011. Erhan Özpek 1012. 1013. Gökçe Kağan Olcay, 1014. Volkan Öztürk, 1015. Serap Özdil, 1016. Levent Filiz, 1017. Hakan Egeli, 1018. Tolga Eren, 1019. Ahmet Eroğlu, 1020. Tuğrul Elagöz, 1021. Tamer Erdoğdu, 1022. Akif Ertugay 1023. Erdoğan Erkol, 1024. Neşe Karaaslan, 1025. Haydar Kayhan, 1026. Yonca Karaca, 1027. Oktay Kütükoğlu 1028. Taner Sürmeli 1029. Serdar Soyer 1030. Sedat Nalcı, 1031. Ufuk Nazlı, 1032. Said Çetintaş 1033. İsmail Çavuşoğlu,

BİR AVUÇ HIRSIZ

yazan: nina bawden

3

MEZARLIK KOMİTESİ

KALIP kiracıyı göremez miyiz nineciğim," dediysem de, Sid gidelim gibisinden göz kırptı. Sonra yerinden kalkarak terbiyeli bir tavırla "İçkiniz ve sandviçiniz için teşekkür ederim Bayan B. Gerçekten ruhumu fazlasıyla doyurdu," diyerek iki topuğunu birbirine çarpıp, ninemin önünde yerlere kadar eğildi. Ninem katıla katıla güldü. Sid zaten onu her zaman güldürür.

"Bu onur bana ait Bay Bates" dedi, "Ne zaman yolunuz düşerse..."

Beni de bir güzel öptü ve çıktık. Saat beşi biraz geçiyordu. Tam biz bahçe kapısından çıkarken, üzerine yağmurluk giymiş bir adamın bize doğru yürüdüğünü gördük. Yağmurluk adama çok büyük geliyor ve yürürken bacaklarına dolaşıyordu. Bir elinde valizini taşıyan adam, bir yandan evlerin numaralarına bakıyordu. Sid'i dürttüm. Adımlarımızı ağırlaştırıp, bir yandan ıslık çalarak, sanki aldırmıyormuşuz gibi davranmaya çalıştık. Ama aynı zamanda da adama dikkatle bakmaktan kendimizi alamıyorduk. Bize doğru baktı ama tüm büyüklerin yaptığı gibi bizi görmedi bile. İlerde de bunun, ne denli işimize yaradığını göreceksiniz.

Ama biz onu iyice görmüştük. İnsanları betimlemek çok sıkıcıdır ama biz kiracıyı size betimlemek zorundayız. Adam zayıf soluk yüzlü ve ince uzun burunluydu. Sanki bir karınca - yiyenin hortumuna benzeyen burnunun ucu da zaman zaman oynuyordu. Dehşetli üzgün görünüyordu. Ben bunu, ninemin evini arayıp da bulamamaktan korktuğuna verdim. Ama adamı sonradan gördüğümde, o henüz ağlamasını durdurmuş gibi yaşlı kahverengi gözleriyle aynen o günkü gibi, hüzünlü ve sıkıntılı baktığını ayrımsadım.

"Sanırım sandviçleri severek yiyecekti değil mi?" diye söylendi Sid..

Adamın peşine takılarak gerçekten yeni kiracı olup olmadığını sıkı sıkıya kontrol etmek amacıyla, park etmiş bir arabanın arkasına gizlendik. Adam gıcırtılı bahçe kapısını iterek açtı içeri girdi. Ninem herhalde pencereden gözlüyordu ki, kapıyı hemencecik açtı ve "Bay Gribble'sınız değil mi?" diye sordu. "Sizi gördüğüme sevindim". Arabanın arkasından usulca uzanarak onlara baktım. Adamın yanında ninem minicik duruyordu.

"Adım Gribble. Sevgili Bayan Blackadder sizinle tanışmaktan onur duyuyorum." Adamın sesi kalın ve bir sis düdüğü gibi boğuktu. "Benim gibi aylak bir adamı kabul ettiğiniz için size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Tam bir insan gibi davrandınız."

Ninem, "Bir şey değil Bay Gribble hoş geldiniz, buyrun" dedi.

"Size kesinlikle yük olmayacağımı umarım Bayan Blackadder. Ben aslında çok basit ve istekleri de kendi gibi basit olan bir adamım," dedi Bay Gribble. Bunları söylerken de ninemin önünde dua edecekmiş gibi eğilmişti.

"Çok iyi geçineceğimizden hiç kuşkum yok" diye yanıtladı ninem. "İçeri girmez misiniz?"

"Adam her ne kadar "sizin konuksever kapılarınızdan geçmekten mutluluk duyacağım, "dediyse de sesinden hiç de öyle mutluluk falan akmıyordu. Tersine, hemencecik ağlayacakmış gibi bir hali vardı. Üstelik kapıdan içeri adımını atmak gibi bir davranışta da bulunmadı. Valizini ayaklarının dibine, hemen kapının önüne koydu. Başını kaldırıp evin yüzüne baktı. İçini çekerek, "Ne kadar gösterişsiz de olsa

ev gibisi yoktur. Her zaman bunu söylerim Bayan Blackadder," dedi.

"Ama girsenize lütfen içeri" diye biraz sertçe yineledi ninem.. Herhalde bu "gösterişsiz" sözcüğüne canı sıkılmıştı. Ya da adamın içeri girmeyip, bütün gece kapıda durarak ona uzun nutuklar çekeceğinden korkuyordu.

Kapı kapanınca Sid'le birbirimize baktık.

"Amma kendini beğenmiş bir budala," dedim, "Tıpkı bizim Thuggins gibi.." (Thuggins bizim başöğretmenimizdir.)

Sid bir süre ses çıkarmadı, sonra beklenmedik bir biçimde, "Hayır onun Thuggins gibi budala olduğunu sanmam" dedi. "Thuggins gerçek bir budaladır ama bu adam budala rolü oynuyor bence. Bana sorarsan bu adam uğursuz."

"Kaçırma" dedim Sid'e. Sid aslında bizim edebiyat öğretmenimizin dediği "hayal gücü çok üstün" kişilerdendi. Hiç de karışık olmayan şeyleri sanki çok karışıkmış gibi betimlerdi. "Korkunç sıkıcı birine benziyor. Sanırım sonunda ninemi deli edecek. Peki sen onu neden uğursuz buldun?"

"Bilmiyorum" dedi Sid. Yuvarlak yüzü her zamankinden daha da kızarmıştı, "Sanki konuşmasında bir gariplik var. Bana doğal gelmedi. Bu şişman bir adamın sesi."

"Salaklaşma" dedi Sid'e...

Nineme yardım edip, yeni kiracıyı bekleyelim derken mezarlığa epey gecikmiştik. İstasyonun çevresindeki kömür tozu döşeli yolda olabildiğince hızla koşarak "Ölüm Duvarı"na ulaştığımızda Algy'yi bizi bekler bulduk. Bu arada Algy okuldan sonra eve gitmiş ve çayını bile içmişti.

Ölüm Duvarı, çoktan terkedilmiş bir araba yarış pistinin bir yanını çevreliyordu. Beton birçok yerinden yıkılmış ve açılmıştı ve açıklıklarda çalılar büyümüştü. Bu pistte gene de, çöplükten topladığımız çocuk arabası tekerlekleriyle korkunç heyecan verici yarışlar yapmamızı sağlayabilecek düzgün toprak parçaları vardı. Pistin öteki ucunda, eskiden izleyicilerin oturduğu trübünlerin yerinde şimdi bir uçak fabrikası yapılmıştı. Ama pistin önemli bir bölümünü çöplük ve bunun ortasından akan çamurlu bir su kaplıyordu. Burası şimdi fabrikaya aitti ve çevresi dikenli tellerle çevrilmiş ve önüne de "İşi olmayan giremez" yazılı bir tabela konmuştu. Ama bizim içeriye gizli bir geçitimiz vardı. Duvarın tepesindeki telin açık bir yerinden, böğürtlenlerle kaplı bir geçitten görülmeden içeri girebiliyorduk. Bu duvara Ölüm Duvarı denmesinin nedeni, birçok araba yarışçısının burada yaşamını yitirmesindendi. Yokuşun altında da, bizim mezarlık dediğimiz yerde, müthiş güzel bir hurda araba yığını duruyordu. Bunların büyük bir bölümü eski yarış arabalarından oluşuyordu. Ama kocaman bir eski Humber marka araba vardı ki, içindeki iki deri koltuğu hiç bozulmadan kalmıştı. Evet, kapıları yoktu ve direksiyonu çoktan çalınıp götürülmüştü ama gene de - bunu yazdığım sıralar - sağlam denebilirdi. Çok sıkı bir yağmur yağmadığı zamanlar içersini kuru ve temiz tutabiliyorduk.

Duvara ulaştığımızda yağmur da serpiştirmeye başlamıştı. Böğürtlenleri aralayarak geçidimizden geçerken, Algy'yi başında kepi, büzülmüş ve mutsuz bir suratla duvarın üstünde otururken gördük.

"Buraya size gelemeyeceğimi söylemek için geldim" dedi Algy bizi görünce. Bu da tam ona yaraşır bir cümleydi doğrusu. Bundan hiç bir anlam çıkaramadığımı, burada oturduğuna göre gelememekten neyi amaçladığını anlamadığımı söyledim. Bu arada Sid söze karışarak Algy'nin sözlerinden bir anlam çıkarmaya çalışmanın doğrusu, tam bir zaman kaybı olacağını ileri sürdü.

Algy, "Ev ödevleri" diye mırıldandı, "Ailem yeterince çalışmadığımdan yakınıyorlar".

Her anne-babanın kendilerine göre çekilmez yanları olduğu doğrudur ama Algy'nin ailesi herkesinkinden de baskındır. Sid sınıfın en çalışkanıdır. Ben onun yarısı kadarsam Algy de en kötümüzdür diyebilirim. Ama onun anne-babası bunu kendilerine bir onursuzluk sorunu yapmakla kalmazlar aynı zamanda devletin ya da ona benzer başka şeylerin kendilerine karşı müthiş bir tuzak kurduğundan bile söz ederler. Yalnız bunu söylemekle kalsalar neyse, bir de oturup okula mektuplar gönderirler. İşte bu tam bir felakettir. Çünkü her zaman da iyi ve güler yüzlü olmayan öğretmenimiz bu yüzden Algy'ye iğneli sözler eder durur. Bu da Algy için katlanılması zor bir durum yaratır. Bence bu Algy'ye yapılacak en büyük haksızlıktır. Çünkü Algy'nin ailesi onun ne denli iyi bir çocuk olduğunu ve derslerin dışında başka işlerdeki başarısını görmezlikten gelmeleri demektir. Algy elektrikli gereçlerin ve bisikletlerin onarımında bir tanedir.

HAFTAYA: BAYRAM HAZIRLIĞI

İSMAİL SİVRİ

NASRETTİN HOCA «GENÇLİK YILLARI»

Büyük Türk mizah ustası Nasrettin Hoca'nın çocukluk yıllarını yayınlarımız arasında çıkan gazeteci – yazar İsmail Sivri'nin kitabında okumuştunuz. Bu kitabında yazar sizlere Nasrettin hocanın ilkokul sıralarına kadarki yaşam öyküsünü anlatıyordu.

Şimdi sizlere sunduğumuz bu kitapta Nasrettin Hoca'nın gençlik yıllarını öğreneceksiniz Hocanın gençlik yıllarının geçtiği çevreyi, okul yaşantısını ve arkadaşlarını tanımaya başlayacaksınız.

MATEMATİK OYUNLARI

UĞUR AKER

MÜDÜRÜN YANLIŞI

Ahmet bey o gün müdür olmuştu. Sevincinden uçuyordu. Eve giderken bu olayı kutlama amacıyla bakkala uğradı. En pahalısından bir şişe şampanya alacaktı. Bakkal, Ahmet beyin tanıdığıydı. Müjdeye o da pek sevindi.

— Ahmet bey, dedi. Uzun zamandır sakladığım bir şampanya var. Onu sana vereyim. Ancak, şişe benim pek hoşuma gider. İşi bitince bana geri getirirsen ben de şişe parasını geri veririm.

— Bu özel şampanya ne kadar, peki?

— Şişesiyle birlikte 250 lira. Şampanyanın değeri şişenin değerinden 200 lira fazladır.

— Desene ki şişe de elli lira ediyor.

— Aman Ahmet bey, müdür olmuşsun ama bu hesabı yapamadın.

Şişenin değeri kaç paraydı?

Çözüm:

İki değişik yolla bu problem çözülebilir.

Birinci yol: Şampanyanın değeri şişe değerine 200 eklemekle bulunuyor. Şampanyanın değerine şişe değerini eklediğimizde satış fiyatını buluyoruz. Demekki 250 lira olan satış fiyatı içinde şişe değeri artı 200 lira ile şişe değeri var. Yani iki şişe değeriyle 200 lira 250 lira ediyor. Şu halde iki şişe değeri de 50 liradır. İki şişe 50 lira edersе, bir şişe de 25 lira eder.

İkinci yol: Şişe değeri 50 lira olsa, şampanyanın değeri 250 lira, satış fiyatı 300 lira olurdu. Satış fiyatı 250 lira olduğuna göre şişe değeri 50 liradan az olmalı.

Şişe değeri 10 lira olsa, şampanyanın değeri 210 lira, satış fiyatı da 220 lira olurdu. Satış fiyatı daha yüksek olduğundan şişe değeri 10 liradan fazla olmalı.

Şişe değeri 25 lira olsa, şampanyanın değeri 225 lira, satış fiyatı da 250 lira olur. Yanıt da budur.

HAREKETLİ TAHTA KUŞ

Bu tahta kuşu siz de evinizde yapabilirsiniz. İsterseniz yüksekçe bir yere asın, isterseniz kukla gibi oynatın. Kanat çırpmak ve gagasını oynatmak gibi marifetleri var.

İstenilen boyutlardaki kareleri (bir karenin kenarı 5 sm'dir) bir kontrplağın üzerine dikkatlice çizin. Kuşunuzun resmini çizdiğiniz yerlerden testereyle kesin. Kestiğiniz parçaların her iki yanını da istediğiniz gibi boyayın. Şekilde noktalarla gösterilen yerlerden küçük delikler açın. Civata ve somunla gaganın alt ve üstünü birleştirin. Tahta çubuklarda da gösterilen yerlerden delikler açın ve iki çubuğu birleştirin. İpleri görülen yerlerden çubuğa bağlayın. Üst gagayla uzun çubuğu 8 sm uzunlukta iple ikinci deliğe bağlayın. Sonra 16 sm uzunluktaki iplerle kuşun arkası ve uzun çubuğun iki ucundaki delikten geçirilecek ve kanatların iki ucuna bağlanacak. 30 sm uzunluğundaki bir üçüncü ip ise uzun çubuktaki ilk delikten geçirilerek alt gagaya bağlanacak. Kuşun hareket edebilmesi için üç ipin de birbirlerine düğümlenerek bağlanması gerekiyor.

MALZEMELER

- 3 mm kalınlığında ve 45 x 35 sm boyutlarında bir tabaka kontrplak bir testere
- Guaj ya da afiş boyası
- 1 mm'lik bir matkap. (Başka bir delici araç da kullanılabilir)
- Biri 27 sm, öteki 15 sm uzunlukta ve her biri 2 sm kalınlığında iki tane tahta çubuk
- 1.5 metre uzunluğunda ince ip
- Gaga için bir somun ve bir civata (ikisi de küçük boy)

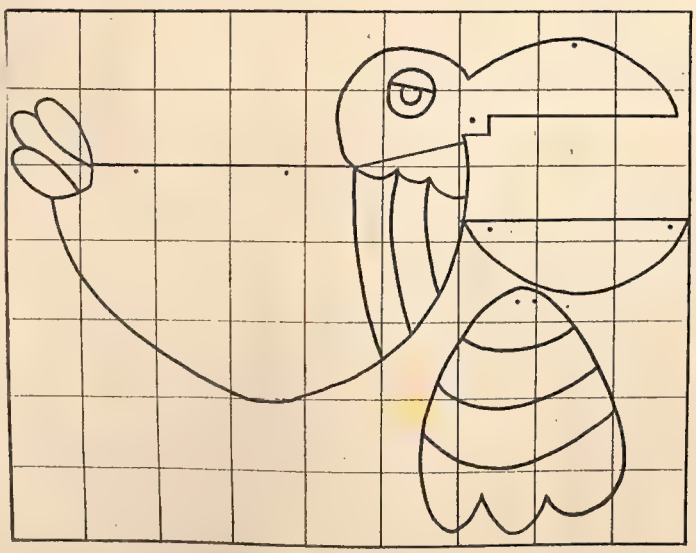

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

- KENAN DOBRUCA: Yaşım 13. Kitap okumayı, gezmeyi, müzik dinlemeyi severim. Pul ve kartpostal biriktiririm. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Aşağı mah. Köprüaltı sok. No: 4 Kemalpaşa – İZMİR
- İREM BOZYİĞİT: Yaşım 9. Kitap okumayı, resim yapmayı, oyun oynamayı, ders çalışmayı, pil ve kart biriktirmeyi, yüzmeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Alizade cad. Besler ap. No: 14/6 Setbaşı – BURSA
- HARE ERCÜMENT: Yaşım 13. Tenis oynamayı, yüzmeyi, bisiklete binmeyi, severim. Pul, sabun, çiçek, yaprak, kart ve kitap koleksiyonlarım var. Bunun yanısıra şiir yazmayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: 6, A Münür Özbek sok. Kat: 1 Köşklüçiftlik, Lefkoşe – KIBRIS
- FİGEN ULUSOY: Yaşım 11. 5. sınıfa gidiyorum. Peçete koleksiyonu yaparım. Bale yapmayı, kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Bir yaşıtımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Küçükesat Ballıbaba sok. Birlik Ap. 131/3 ANKARA
- ÖZKAN COŞKUN: Yaşım 14. Güzel olan her şeyden hoşlanırım. Özellikle gitar çalmayı ve müzik dinlemeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Kepeci mah. Spor cad. Coşkun Ap. Kat: 4 No: 20 İSPARTA
- BERRİN GÜRASLAN: Yaşım 13. Resim yapmayı, kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: 785. sok. No: 78 Altay mahallesi Topaltı – İZMİR
- TAMER ARSLAN: Yaşım 13. Spor yapmayı ve şiir yazmayı severim, kartpostal biriktiririm. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: PK. 1 Ardahan – KARS
- ABDURRAHMAN KASAP: Yaşım 13. Spor yapmayı, müzik dinlemeyi, kitap okumayı, bisiklete binmeyi, hayvan beslemeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Sevindik karşısı, Karşıyaka mah. 2391 sok. No: 6 DENİZLİ
- İNCİ ÖZTÜRK: Yaşım 13. Kitap okumayı, imza koleksiyonu yapmayı seviyorum. Yaşıtım olan kız arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum.
  Adres: İhsaniye, Şerifbey Çeşme sok. No: 14 Gürpınar Sitesi C / Blok D: 9 Çiçekçi – Üsküdar İSTANBUL
- SİDEM ÖZKAN: Yaşım 9. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim. Şiir yazarım, yüzmeyi, yazı yazmayı ve resim yapmayı çok severim. Pul, kart ve zarf biriktiririm. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Balmumcu İba Blok. 2. yol No: 9/4 Beşiktaş – İSTANBUL.
- HAMDİ YİĞİT: Yaşım 10. İlkokul 4'e gidiyorum. Pul ve para koleksiyonum var. Şiir ve kitap okumayı severim.
  Adres: Sokollu cad. Polat sok. No: 10 Çeliktepe – İSTANBUL
- GÜNNUR TEKE: Yaşım 14. Boş zamanlarımı kitap okumakla, resim ve karikatür yapmakla, müzik dinlemekle geçiririm. Şiir yazarım, kart biriktiririm. Yaşıtlarımla yazışacağım.
  Adres: 12. sok. No: 31 D: 12 İZMİR
- İSKENDER KANTAR: Yaşım 14. Pul ve yabancı para biriktiririm, müzik dinlemeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Emek mah. 75. sok No: 28/4 Funda ap. – ANKARA
- OĞUZ ŞAHİN: Yaşım 11. Pul biriktiririm. Müzik dinlemeyi, ve spor yapmayı severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Borçka lisesi öğrencisi – BORÇKA
- SİBEL ERDOĞRUL: Yaşım 10. Peçete biriktirmeyi, müzik dinlemeyi, para biriktirmeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Fişakhane cad. Şendeniz Ap. Kat. 7 D, 7 Bakırköy – İSTANBUL
- YELDA SODUR: Yaşım 10. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, gezmeyi, çalışmayı, mandolin çalmayı ve bisiklete binmeyi severim. Şiir yazarım. Dergi okuru yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Bahçelievler, 1316 sok. 11/2 Pozcu – MERSİN
- TİMUR BİLGİÇ: Yaşım 11: Bisiklete binmeyi, kitap okumayı, resim yapmayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Esentepe, Taşkent Cad. Bilgiç ap. No: 47/7 KARABÜK
- YUSUF BAYRAMOĞLU: Yaşım 11. Pul ve yabancı para biriktiririm. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Şenesenevler, Gazi Ethem Paşa sok. No: 7 D: 12 Bostancı – Kadıköy – İSTANBUL
- YUSUF İZCİ: Yaşım 11. Futbol oynamayı, pul biriktirmeyi, kitap okumayı severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: An Sitesi. 1. Blok Kat: 4 No: 8 Narlıdere – İZMİR
- SALİM ULUÇ: Yaşım 11. Futbol oynarım, kibrit kutusu biriktiririm. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: İstiklâl cad. Vakıflar Bankası karşısı No: 46 – ANTAKYA

OKURDAN OKURA

HAYAT YOLU

Hayat yolu uzundur, uzun
Zorluklarla doludur bu yol
Bazen neşeli, bazen kederli
Ama yine de uzundur bu yol

Doludur engellerle
Aşmalıyız bu engelleri
Birer birer yavaş yavaş
Ama yine de uzundur bu yol

Neşesiz de olsak neşeli de
Yürümeliyiz bu yolda
Yavaş yavaş ve sabırlı
Ama yine de uzundur bu yol

ERİM YALÇIN

ANNECİĞİM

Benim canım Anneciğim
Seni ömür boyu seveceğim
Beni bu yaşa getirdin
Beni ne güçlükle büyüttün
Benim canım Anneciğim
Seni ömür boyu seveceğim

BETÜL GÜVEN

TATLARINA BAKMADIM

Afrika'da çalışan bir misyoner, yamyam kabilesinden bir çocuğa sordu:

— Söyle bakayım, küçük. Anneni mi daha çok seversin babanı mı?

Çocuk gülümsedi:

— Bilmem. İkisinin de tadına bakmadım. Biz hep yabancıları yeriz.

ÇAĞLAYAN UĞUR

Resim: M. ÖMER YÜCEL

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, resimlerinizi, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz...

DÜNYA

Dünya ne kadar güzel
Güzel çiçekleri ile
Bu mutlu çiçekler
Dünyaya layıktırlar
Bitkilerin güzelliği
Dünyanın başını döndürür
Bunun nedeni, gece ve gündüzdür

HAKAN ÇELİKKOL

BİR BİLGİN OLSAYDIM

Bir bilgin olsaydım
Yapardım bir makine
İnsanlara sevgi saçan
Yapardım bir makine
Atom, nötron bombasını
Nice silahları yapanlara
kardeşliği, barışı anlatan
Yapardım bir makine
Savaşları önleyen
Açlığı yokluğu yok eden

Biz çocuklar yapardık bunları
şimdi soruyorum büyüklere
siz de yapar mısınız?

NAİL YAVUZ

GÜL

O tatlı rengin ve kokunun yanısıra,
Bir de o çabucak soluvermen olmasa
Biliyorum seni koklamaya doyum olmaz
Fakat derdine çare bulacak
Halde değilim
Elimden bir şey gelmiyor
Gelmiyor işte
Ama yine de seni
Bahçemde yetiştirmekte
anlaşılmaz bir zevk duyuyorum
Ömrün çabucak geçivermese
Seni insanların yaşamına benzeteceğim
Fakat benzetemiyorum işte
Bir gün bakıyorum gonca gülsün
Öbür gün ne çabuk soluveriyorsun?
Ah! o çabuk göçüp gitmen de olmasa
Sen seyretmeye ve (her şeye...) değer,
Güzel, büyüleyici, hoş bir çiçeksin

SEVGİ COŞKUN

OKURDAN OKURA

DÜNYA ÇOCUKLARI

Uzakta bir bomba patladı
Bomba ile uçtu tasarlanan hayaller
Yazıklar olsun size Milletler
Nerede vadettiğiniz barışlar?

Zenci bir çocuk öldü, kimin umrunda?
Herşey beyazların tarafında:
Zenginlik, şöhret, tokluk hepsi onların
Yazıklar olsun büyükler
Nerede vadettiğin yarınlar?

Bir çocuk zorlukla ilerliyor burda
Onu durduramıyor kimse
O, okumak istiyor...
Bütün dünyayı elleriyle yönetmek
Ama, okumak onun için çok zor...

Morarmış dudaklarıyla kaderi lânetliyor
Herkes dünya düzeldi sanıyor
Fakat, yine de bombalar patlıyor...

EMİN SAVAŞ KILAVUZ

NEDEN

Sesi oldukça kötü olan şarkıcı, sahnede şarkı söylüyordu. Dinleyicilerden biri yanındakine sordu:

— Bu kadın şarkı söylerken gözlerini neden yumuyor acaba?

— Pek yufka yüreklidir de ondan.

— Anlamadım?

— Anlamayacak ne var. Bizlere çektirdiği acıyı görmek istemiyor.

NAZLI ÖNAL

OKURDAN OKURA

OKULUM

Her sabah çocuklar
Sevgiyle sana koşarlar
Gülerler oynarlar
Seni hiç unutmazlar

GAMZE TORUN

KIŞ

Tane tane kar yağar
Her taraf sisle dolar
Evlerde soba yanar
Hayvanlar uykuya dalar

Tane tane kar yağar,
Yerler dolunca kar
Çocuklar kartopu oynar
Kızakta kayarlar

Tane tane kar yağar
Ateşte mısır patlar
Çabuk geçer saatlar
Karla kaplanır topraklar

Tane tane kar yağar
Kardan adam yaparlar
Şapkasını takarlar
Kış oyunları oynarlar

Tane tane kar yağar
Çıplak kalır ağaçlar
Sessizleşir ormanlar
Apak olur dağlar

RUŞEN TOPALBEKİROĞLU

Resim: ZEYNEP ALTIOK

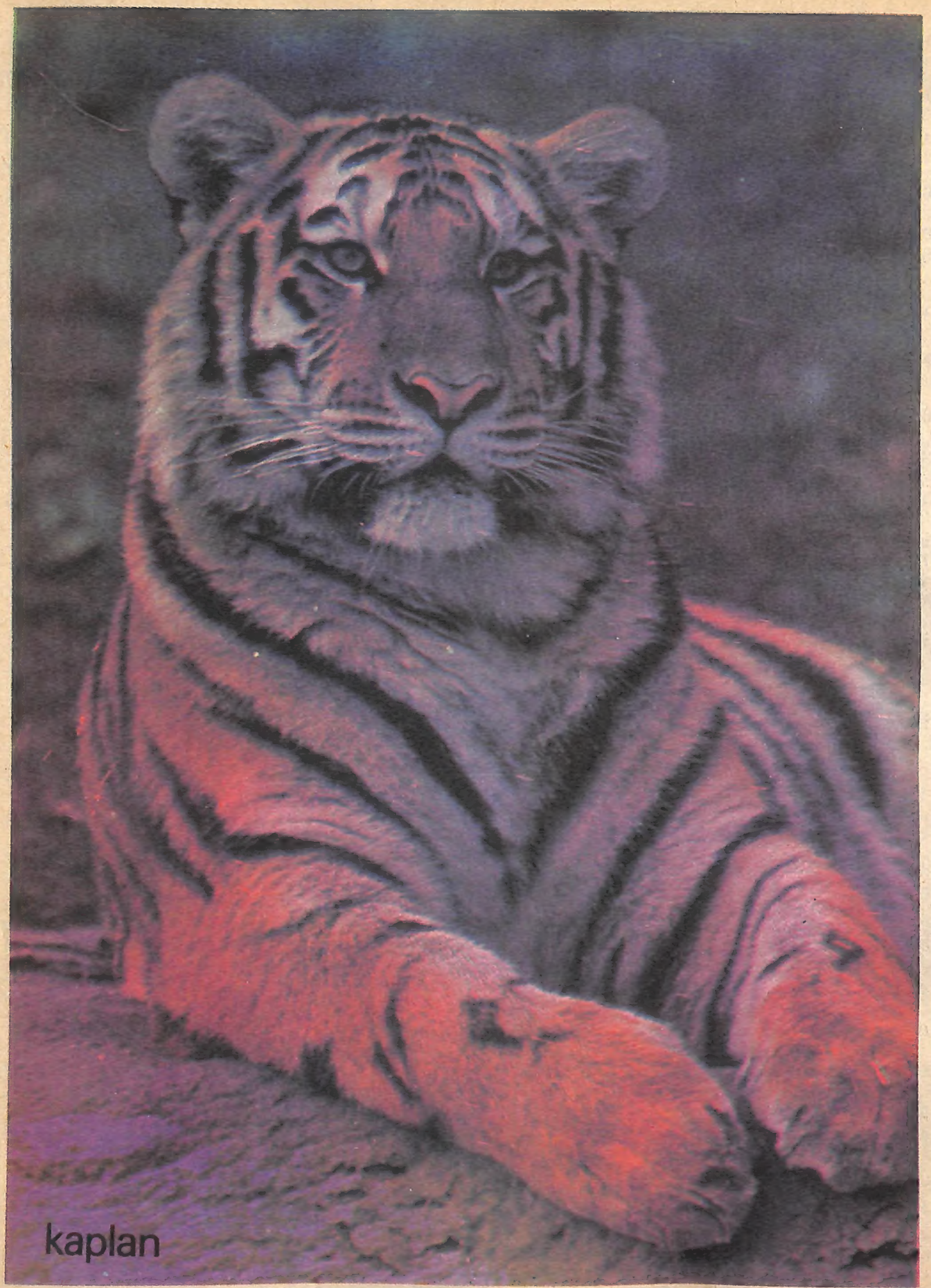
kaplan

BİP®

Bip bip, bip. . . . bip. . . .
Çocuklar sizinle tanışalım.
Bip benim adım.
Yeni ve üstün yapıştırıcıyım.
Size biraz özelliklerimden söz edeyim.
Ambalajım, özel plastikten yapılmıştır.
Dayanıklı, esnektir.
Beni patlatamazsınız.
Kapağım tüpümün ağzını iyice kavrar.
Kapalıyken havayla temas etmem.
Bu yüzden kurumam.
İsterseniz akarım, isterseniz akmam.
İstemediğiniz yere asla bulaşmam.

Benimle zevkli çalışırsınız.
Plastik yapıştırıcıyım.
Kuruyunca şeffaflaşırım.
Bundan sonra birlikte olacağız.
Pamuk Prenses ve Yedi Cücelerim'den
dilediğinizi alın.
Masal serisini tamamlayın.
Boşalan tüplerimi sakın atmayın.
Birlikte neler neler oynayacağız.

BİP
"yeni ve üstün yapıştırıcı"

DENGE A.S. Abdulhakhamit [illegible] 24-43 70 12-44 61 36

Pamukbank Çocuk Sinemasında bahar şenliği var.

Günümüzün en güzel, en yeni çocuk filmleri gene Pamukbank Çocuk Sinemasında...

Miki'ler, belgeseller, müzikaller, konulu uzun filmler... hepsi Pamukbank Çocuk Sinemasında...

Ücretsiz davetiyeleriniz Pamukbank Şubelerinde...

Koşun, Davetiyelerinizi alın, Şenlenin.

PAMUKBANK
"iyi bankadır"

Pamukbank Çocuk Sineması Nisan/1980 programı

İLİ İLÇESİ	SİNEMA	GÖSTERİ TARİHLERİ
İstanbul		
Suadiye	ATLANTİK	5, 12, 19, 26
Kadıköy	SÜREYYA	6, 13, 20, 27
Şişli	GAZİ	5, 12, 19, 26
Bakırköy	SİNEMA 74	6, 13, 20, 27
Aksaray	YILDIZ	5, 12, 19, 26
İzmir		
Göztepe	ÜLKÜ	5, 12, 19, 26
Alsancak	İZMİR	6, 13, 20, 27
Ankara		
Kavaklıdere	AKUN	6, 13, 20, 27
Adana		
Atatürk Cad.	ARI	5, 12, 19, 26
Bartın		5, 6,
Ereğli		12, 13,
Zonguldak		19, 20,
Giresun		5, 6,
Malatya		5, 6,
İskenderun		5, 6,
Ceyhan		5, 6,
İmamoğlu		12, 13,
Kozan		19, 20,
Tarsus		26, 27
Kadınhanı		5, 6,
Yunak		5, 6,
Serik		12, 13,
Antalya		19, 20,
Isparta		26, 27
Kütahya		5, 6,
Uşak		12, 13,
Akhisar		5, 6,
Balıkesir		12, 13,
Bandırma		19, 20,